

KUNSTSAMMLUNGEN & SEMPEROPER

Dresden cultuurstad van wereldklasse

A WORLD OF
CULTURE

kunst verrijkt de geest...

DE SEMPEROPER * STAATLICHE KUNSTSAMMLUNGEN DRESDEN
HET RESIDENZSCHLOSS * HET ZWINGER * SCHLOSS PILLNITZ

Dresden. Elbland.

Dresden in licht ...

Als de avond valt over deze stad worden de vele Barokke gebouwen sierlijk verlicht, wat een magische blik op het adembenemend mooie Dresden biedt ...

Dresden.
Elbland.

A WORLD OF CULTURE
kunst verrijkt de geest...

Dresden hoort cultureel tot de mondiale top

Een stedenmarketeer stelde ooit: een stad is als een mens. Zit veel in. Want de ene stad spreekt aan, de andere niet en een enkele ligt je in het geheel niet. Waarom is niet altijd met woorden te vangen. Dresden is de stad die het hart weet te stelen van veel van hen die haar leren kennen. Zeker dat van mij. De stad is klassiek en extravagant, jong en fris, heeft een culturele rijkdom die weinig kunnen matchen. August der Starke, de keurvorst die de stad tot grootmacht in Europa maakte, was een groot collectioneur. Dresden moest de status krijgen die hij zich toedichtte. Daadkracht was zijn grote kracht en het resultaat was er naar. En de stad heeft de lach op het gelaat, je belandt zo maar op een schlagerfestival outdoor aan de Elbe. Pretzel halen en meedeinen.

Het meest nog, als gezegd, is de stad gesierd door imposante culturele instituten met een globale reputatie. De Staatliche Kunstsammlungen Dresden heeft 8 locaties in de stad, waaronder het Residenzschloss en het Zwinger, elk met musea van wereldniveau. De Semperoper is een theater met een akoestiek die vermaard is, de absolute top. Het complex zelf straalt in alles klasse en elegantie uit. Het naastgelegen Zwingerpaleis is een monument op zich en huisvest onder andere de Gemäldegalerie Alte Meister. Meesterwerken tot 1800, een collectie die zelfs Goethe de woorden ontnam. Dan de stad uit, naar Schloss Pillnitz. Het zomerpaleis van de keurvorsten. Een juweel op zich. Even op adem komen.

Wat een stad. Welk een culturele rijkdom in de Semperoper en de musea van de SKD. Het is een eer er over te publiceren.

Don Muschter

Uitgever van het portfolio media van Leisuretravelmedia.com

www.visit-dresden.travel

Met de KLM direct naar Dresden

KLM vliegt dagelijks als enige airline rechtstreeks
Amsterdam-Dresden binnen anderhalf uur

Dresden luchthaven ligt op 9 kilometer van het stadscentrum

www.klm.com

100% kunst & cultuurstad Dresden

Dresden, hoofdstad van de Duitse deelstaat Saksen, is beroemd als één van de mooiste Barokke steden in de wereld. De stad profileert zich meer en meer met haar excellente musea en theaters. Met de Semperoper heeft Dresden één van de globaal meest gerenommeerde operatheaters in huis. In deze special een portret van zowel de musea -de Staatliche Kunstsammlungen Dresden- als van de Semperoper.

Een trotse stad

De hoofdstad van Saksen kent een roerige geschiedenis. De meest inktzwarte bladzijde vormt het bombardement van Dresden in WOII, waarvan velen beweren dat het niet noodzakelijk was om Duitsland tot overgave te dwingen. Dresden, eeuwenlang de residentie van de vorsten van Wettin, was én is een gracieuze Barokstad. WOII heeft haar niet gebroken. Dresden manifesteert zich nadrukkelijk als de stad van de tolerantie. De inwoners zijn welgemeend trots op hun stad. *Johann Wolfgang von Goethe* zei over Dresden: “deze mooie stad herbergt ongelooflijk veel soorten schatten”. Hij zag het goed. De zaal van de *Semperoper* heeft een akoestiek die tot de besten ter wereld behoort. Het prachtige *Zwinger* complex is een juweel van Barokke bouwkunst. Dresden toont *Rafaël's Sixtijnse Madonna* én heeft één van de grootste museumcollecties porselein -het witte goud- wereldwijd. In het *Residenzschloss* vindt men musea van mondiale klasse onder één kasteeldak. Dresden is een kosmopolitische én sierlijke stad die tot de grote namen in Europa hoort.

13.000 culturele monumenten, 48 musea, 34 theaters

Levendig

Het is zeker niet enkel 'klassiek' wat de klok slaat in Dresden. De stad 'leeft'. Haar prachtige skyline nodigt uit tot het organiseren van evenementen. Je kunt gerust vanuit de *Semperoper* in een dansfeest aan de Elbe belanden. Duitse schlagers inclusief. Dresden kent een grote studentengemeenschap die zich graag ophoudt in Neustadt. Dat laat zich voelen, in alles. De wijk heeft een heerlijke sfeer die als een magneet werkt op de jong-succesvollen. Dresden heeft de combinatie van gracieus, klassiek, kwalitatief en fris.

CRI ROMAN

Barokstad aan de Elbe

De rivier de Elbe bood Dresden een grote inkomstenbron uit handel en vergoedingen voor het kruizen van de waterweg. De skyline met het *Zwinger*, de *Semperoper*, de markante *Synagoge*, de *Lipiusbau*, het *Residenzschloss* met zijn *Hausmannsturm*, de *Georgentor*, *Hochschule für Bildende Künste* en de kade waar altijd wat gaande is, doet menig gast aan boord bij de *Weißer Flotte Sachsen* aarzelen of ze toch niet liever in de stad blijven of het Elbe-landschap zien vanaf hun *Raddampfer* ...

www.visit-dresden.travel

GIACOMO PUCCINI TURANDOT

Semperoper

Dresden

Premiere
7. Oktober 2023

ML: I. Repušić, I. M.-É. Signeyrole
Sächsischer Staatsoperchor
Sinfoniechor Dresden – Extrachor der Semperoper Dresden
Kinderchor der Semperoper Dresden
Sächsische Staatskapelle Dresden

semperoper.de

Motiv: Marton Perlaki

Projekt Partner: Ostsächsischer Sparkassenverband, Sparkassen Versicherung-Sachsen,
Ostsächsische Sparkasse Dresden, LBBW

Semperoper
Dresden

A WORLD OF CULTURE

kunst verrijkt de geest...

Via jouw
Onlinebibliotheek.nl
App!

MOMART TOKYO * KUNSTSCHATTEN IN HET KRÖLLER MULLER
CENTRE POMPIDOU * 50 JAAR INTRODANS

SEMPEROPER

THEATER VAN MONDIALE KLASSE

Erkend als één van de meest gerenommeerde theaters. Dat straalt het in alles uit. Gebouw imposant. Interieur betoverend. Akoestiek van wereldklasse. De theaterzaal belichaamt excellentie. De Sächsische Staatskapelle Dresden begeleidt ballet en opera met zijn dirigent en orkest van globale grootheden. Een bezoek aan de Semperoper is daadwerkelijk een exceptionele ervaring.

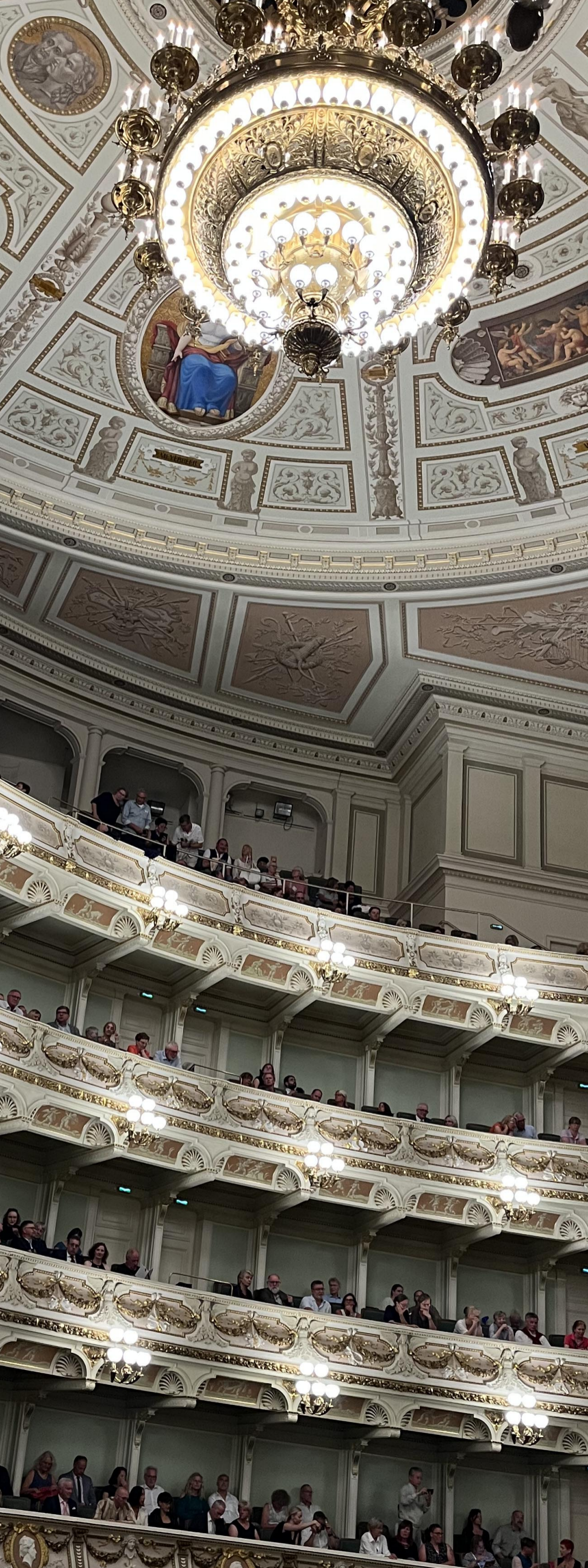
De mondiale top

Als *Christian Thielemann* met zijn *Staatskapelle* de voorstelling opent is het muisstil in de zaal. Focus op wat komen gaat. De Dresdner is dit moment wellicht bekend of het zelfs gewend. De bezoeker van buitenaf, zelfs de cultureel meest verwende, wordt geraakt. Men woont een voorstelling bij in één van de meest imposante theaters ter wereld. In 2007 ontving de *Sächsisch Staatskapelle Dresden* als eerste -en tot nu toe enige- orkest de Europese prijs voor het behoud van het muzikale erfgoed van de wereld.

Staatskapelle Dresden, muzikaal erfgoed

Semperoper, Weltklasse

De architect *Gottfried Semper* (1803-1879) is de grote naam achter de bouw van de *Saksische Staatsopera Dresden*, ofwel de Semperoper. In een vroege, Italiaanse Renaissance stijl werd de eerste koninklijke Staatsopera gebouwd, op 12 april 1841 geopend met *Goethes* toneelstuk *Torquato Tasso* en met *Carl Maria von Weber's Jubel Ouverture*. Nog altijd is 'het Semper' toonaangevend in de wereld van opera én in die van de Barokke kunst.

Het *Sächsischen Staatsopernchor* werd in 1817 opgericht door *Carl Maria von Weber*. De Semperoper maakt historie als gastheer voor belangrijke premières, zoals *Richard Wagners Rienzi*, en van *Der fliegende Holländer* en *Tannhäuser*. Er is ook een onlosmakelijke band met *Richard Strauss*, 9 van zijn 15 opera's gingen in Dresden in première, zoals *Salome*, *Der Rosenkavalier* en *Elektra*.

Beroemd door akoestiek

De Semperoper heeft een grote reputatie mede door zijn akoestiek. *W. Reichardt*, in zijn betoog in *The Journal of the Acoustical Society of America* in 1981, omschreef het excellente van deze akoestiek en de wijze waarop men deze bij de herbouw hernieuwd realiseerde als volgt: Voordat onlangs met de bouw werd begonnen werden essentiële kenmerken gedefinieerd door middel van een akoestisch model. Dit waren (a) de binnenoppervlakken van de toneelopening; (b) brede, schelpvormige structuren onder de balkonfronten; (c) gereduceerde diepte van de loges, om reflecties van hun achterwanden te verkrijgen; (d) een grote, galmende ruimte boven het vierde balkon. De reconstructie van het Operahuis reproduceert deze kenmerken bijna nauwkeurig.

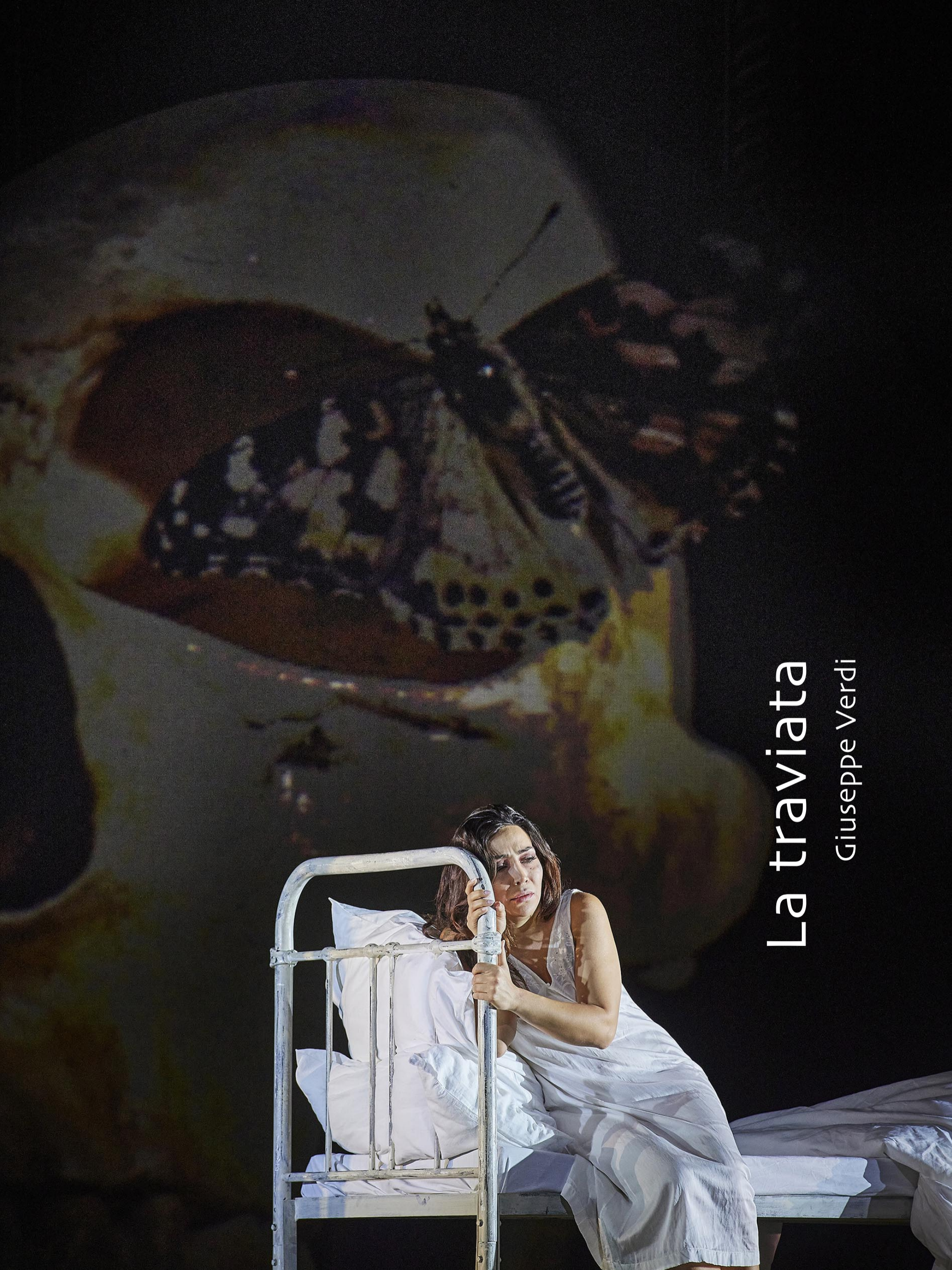

WAGNER

DON JUAN

IPHIGENIA

La traviata

Giuseppe Verdi

Adembenemend decor

Een theater met een dergelijke reputatie verwend de gast vanaf de stap over de drempel. Ervoor al in feite, met de ligging aan de prachtige Theaterplatz. Eenmaal binnen wacht een welgetrainde staf die elke plichtpleging verstaat. En dat in een decor dat in alles wil imponeren. Of beter gezegd inspireren? Dit is een huis van kunst. En kunst verrijkt de ziel. De herbouw van de Semperoper na de vernietiging in WOII ging gepaard met een methodisch repliceren van 'wat was' en dus terugbrengen van de grandeur die de Semperoper had. Doordat er schetsen van Gottfried Semper zelf waren kon de oorspronkelijke lijn veelal worden gevolgd. Ook voor de prachtige plafondschilderingen in de vestibule, de gangen, en in de foyer. Bij de herstelwerkzaamheden vond men zelfs enkele originele fresco's.

Tour de Semper

Natuurlijk is het bijwonen van een voorstelling het mooiste. Mochten alle voorstellingen volgeboekt zijn dan is het boeken van een tour door het complex een goed alternatief.

Opera, concert, ballet

Naast opera en het repertoire van de Staatskapelle Dresden wordt het cultureel minnend publiek ook graag verwend door het internationale artistieke team en de dansers die samen het *Semperoper Ballet* vormen. Was in het afgelopen seizoen *White Darkness* een hoogtepunt, voor het seizoen '23/'24 kijkt men uit naar illustere balletten onder bevlogen leiding van de aantredende Marcelo Gomes. We noemen er twee: *Dornröschen* en *Ein Sommernachtstraum*.

Semperoper Ballet onder Gomes

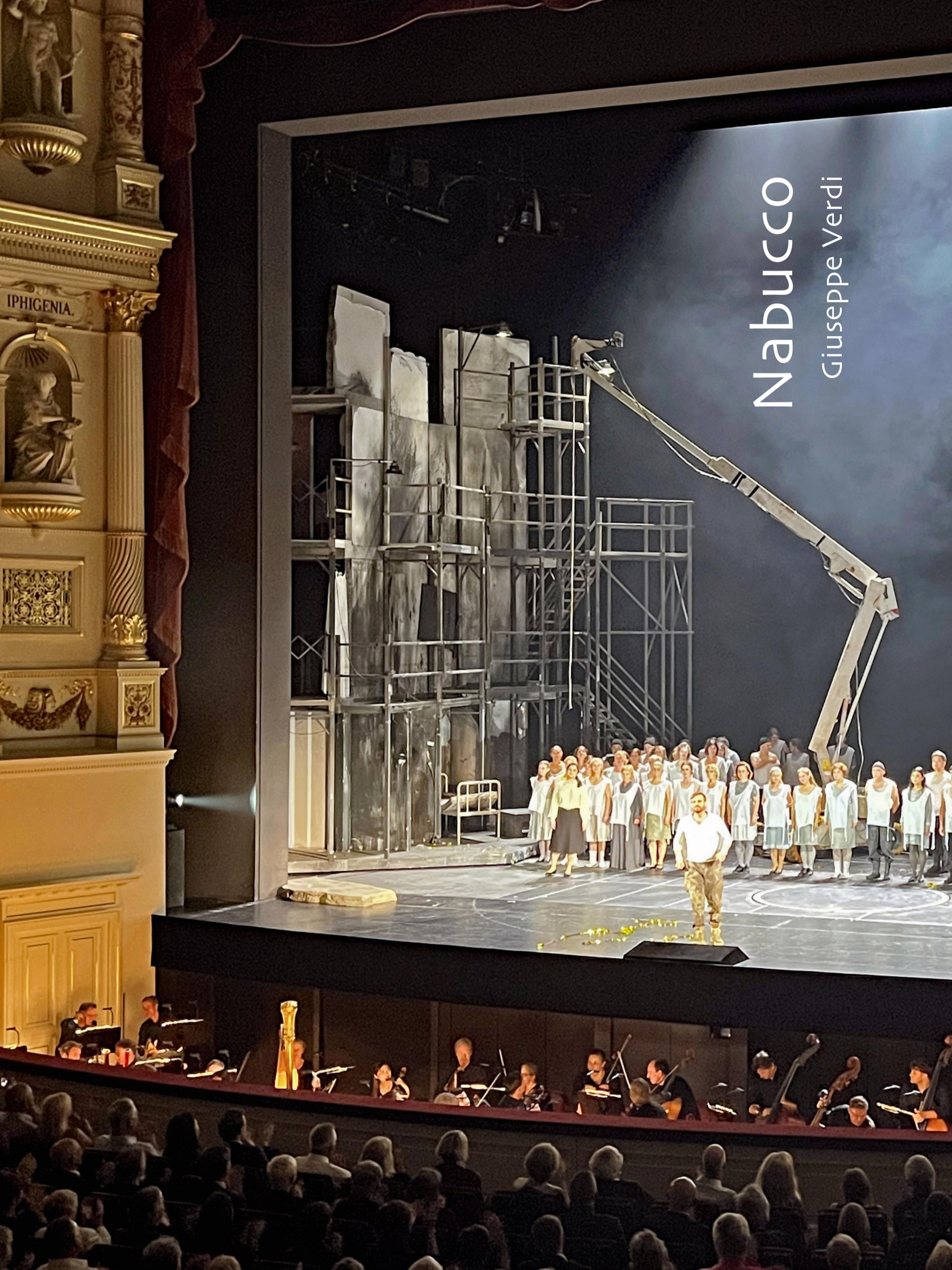

Romeo und Julia

David Dawson

Nabucco

Giuseppe Verdi

De pauze met bubbels op het balkon

Zodra het weer het toelaat opent de Semperoper haar balkon tijdens de pauze voor het genieten van een 'bubbel met view'. Geen verrassing: het uitzicht op de *Kathedrale Sanctissimae Trinitatis*, de Elbe en de *Augustusbrücke* is imposant. Een bel, eerst vriendelijk en later strenger, zegt de bezoeker dat de voorstelling weer aanvangt. Voor sommigen niet eenvoudig om deze plek te moeten verlaten ...

L'Orfeo

Claudio Monteverdi

Elegantie en stijl

Een avond in de Semperoper is er één in stijl. Veel gasten verschijnen in kostuum of galajurk. Dit theater verdient dit. De gangen bij de entree ogen als een wereld op zich. Als een plek waar men gaarne vertoeft. De wandpanelen tonen alsof gemaakt van eiken. Bewust koos men niet voor het vuurgevaar van hout: ze zijn gemaakt van met minuscule precisie beschilderd gips, als was het eikenhout.

Datzelfde geldt voor de zachtblauwe pilaren die de statige trappen als het ware begeleiden naar de foyer en de theaterzaal. De verrassing: het is geen marmer. Gespecialiseerde stukadoors besteedden tot 500 uur om de pilaren als marmer te laten ogen. Missie gelaagd want weinig bezoekers zullen dit zien.

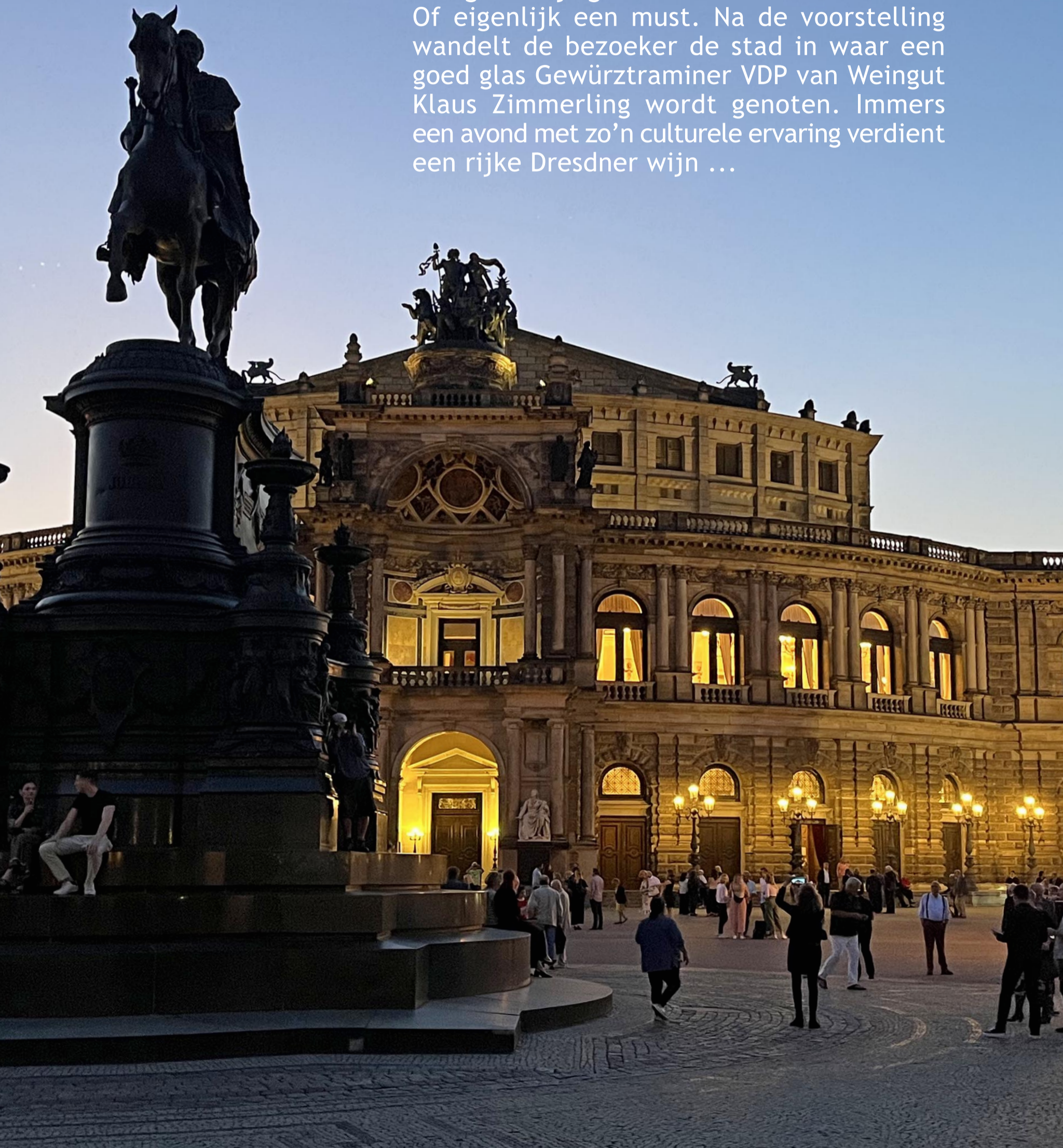
Het wordt gecompleteerd door kroonluchters en fraaie wandlampen, elk met ronde bollen van wit licht. Het licht dat de gast begeleidt en de schitterende plafondschilderingen door het gehele Semperoper theater accentueert.

Semperoper
Dresden

Ondanks de frequentie van veel van de voorstellingen is het huis haast altijd uitverkocht. Indien u een avond in de Semperoper wilt doorbrengen is tijdig reserveren dus een aanrader. Of eigenlijk een must. Na de voorstelling wandelt de bezoeker de stad in waar een goed glas Gewürztraminer VDP van Weingut Klaus Zimmerling wordt genoten. Immers een avond met zo'n culturele ervaring verdient een rijke Dresdner wijn ...

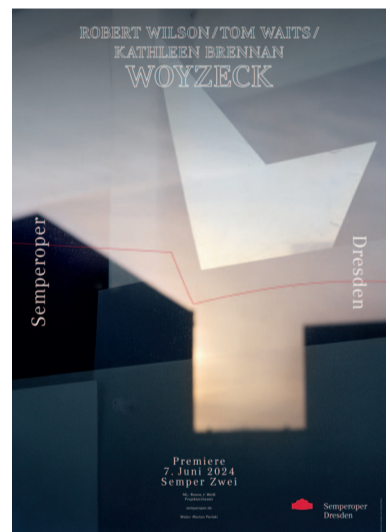
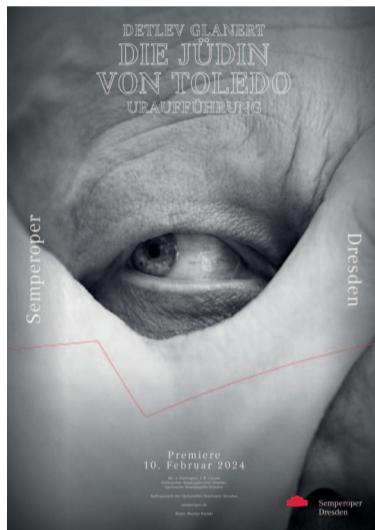
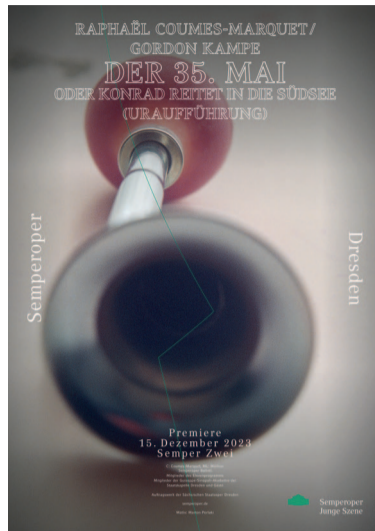
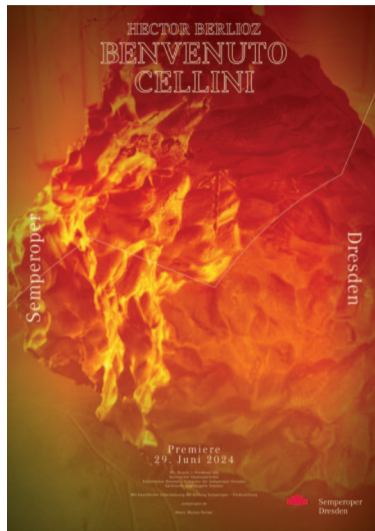
White Darkness

William Forsythe / Sharon Eyal / Nacho Duato

Semperoper
Dresden

© Marton Perlaki

Vorstellungen seizoenen '23 / '24

Klik hier:
www.semperoper.de

Wereldpremières (wp) en Duitse premières (gp) in de Semperoper sinds de heropening:

Die Weise von Liebe und Tod des Cornets Christoph Rilke
door Siegfried Matthus (wp in 1985)

Celan
door Peter Ruzicka (wp in 2001)

De goede God van Manhattan
door Adriana Hölszky (wp in 2005)

Dead Man Walking
van Jake Heggie en Terrence McNally (wp in 2006)

La grande magia
van Manfred Trojahn (wp in 2008)

Gisela! oder: Die merk- und denkwürdigen Wege des Glücks
door Hans Werner Henze (wp van de herziene versie in 2010)

The Great Gatsby
door John Harbison (wp in 2015)

Semperoper
Dresden

The killer in me is the killer in you my love
door Ali N. Askin (opdracht Sächsische Staatsoper Dresden (wp in 2016)

The Four Seasons
van David Dawson (wp 2018 als onderdeel van de
meerdelige balletavond *A Midsummer Night's dream*)

Songs for a Siren
van Joseph Hernandez (wp 2018 onderdeel van
meerdelige balletavond *Labyrinth*)

4.48 Psychose
van Philip Venables (wp in 2019)

Alice - A Journey to Wonderland
door Raphaël Coumes-Marquet, Joseph Hernandez, Houston Thomas,
James Potter en Michael Tucker (wp in 2019)

These Arms van Nicholas Palmquist en A List of Beginnings
van Joseph Hernandez (wp in 2020 onderdeel balletgala *We will dance!*)

A Collection of Short Stories
van Nicholas Palmquist (wp in 2021 als onderdeel van de
multi-balletavond *A Collection of Short Stories*)

Proloog van Manfred Trojahn bij *Don Carlo* van Giuseppe Verdi (wp in 2021)

De kale sopraan
van Luciano Chailly (gp in 2022)

De andere vrouw
van Torsten Rasch, opdracht Sächsische Staatsoper Dresden (wp in 2022)

DON JUAN

HISTORIE VAN DE SEMPEROPER

De geschiedenis van de opera als artistiek genre in Dresden gaat terug tot de opening van het eerste operahuis in 1667. Onder leiding van *Hofkapellmeister Johann Adolph Hasse* groeide Dresden uit tot een levendig centrum van de Europese opera. Toen het *Königlich Sächsische Hoftheater* in 1817 zijn deuren opende, kon het publiek naast toneel ook genieten van Italiaanse en (iets later) Duitse opera. *Carl Maria von Weber* stond aan het hoofd van de zogenaamde Duitse afdeling. *Rienzi*, *Der fliegende Holländer* en *Tannhäuser* gingen hier allemaal in première na de aanstelling van *Richard Wagner* als Hofkapellmeister in 1843. *Ernst von Schuch*, die Generalmusikdirektor was van 1889 tot 1914, dirigeerde meer dan 40 wereldpremières, waaronder *Richard Strauss' Salome*, *Elektra* en *Der Rosenkavalier*. Tot 1938 gingen nog vijf opera's van de componist in Dresden in première. Onder Schuchs opvolger, *Fritz Busch*, werd het repertoire in Dresden uitgebreid met modernistische werken, zoals de wereldpremières van stukken van *Weill* en *Hindemith*.

Het eerste *Königliche Hoftheater* van *Gottfried Semper*, gebouwd tussen 1838 en 1841, opent op 12 april met een uitvoering van de *Jubelouvertüre* van *Carl Maria von Weber* en *Torquato Tasso* van *Johann Wolfgang von Goethe*. Semper's ronde ontwerp werd beschouwd als het 'mooiste theater ter wereld'.

Het *Zweite Königliche Hoftheater* van *Gottfried Semper* -gebouwd tussen 1871 en 1878 onder toezicht van Semper's zoon *Manfred*- opent op 2 februari met (opnieuw) *Weber's Jubelouvertüre* en *Goethe's Iphigenie auf Tauris*. Tot 1895 wordt dit prachtige theater gebruikt om zowel opera als toneelstukken op te voeren. Vanaf 1896 zijn er dagelijks opera-voorstellingen.

Tijdens het bombardement op Dresden op 13-14 februari 1945 werd de *Semperoper*, net als alle theaters in Dresden, bijna volledig verwoest. Op 13 februari 1985, 40 jaar na de verwoesting, wordt zij eindelijk heropend. De openingsvoorstelling is *Der Freischütz* van *Carl Maria von Weber*.

Bron: archief Semperoper, website Semperoper.

© Semperoper Dresden/Klaus Gigga

Semperoper
Theaterplatz 2
01067 Dresden, Duitsland
+49 351 4911 705 Dagkassa/Reservering

www.semperoper.de

DETLEV GLANERT
DIE JÜDIN
VON TOLEDO
URAUFFÜHRUNG

Semperoper

Dresden

Premiere
10. Februar 2024

ML: J. Darlington, I: R. Carsen
Sächsischer Staatsopernchor Dresden
Sächsische Staatskapelle Dresden

Auftragswerk der Sächsischen Staatsoper Dresden

semperoper.de

Motiv: Marton Perlaki

Semperoper
Dresden

Gastvrijheid in Dresden

Vanuit het hotel zicht op de Elbe en het prachtig oude centrum van Dresden. De brug over en men is in het hartje van de stad. Het hotel is fraai van sfeer en inrichting. Heerlijke bedden garanderen een goede nachtrust. Een excellente spa voor de aandacht voor het welzijn. Het ontbijt mag niet gemist, wellicht bij voorkeur buiten: de dag beginnen met het welkom van excellent personeel en de dis naar keuze. Het Bellevue is een aanrader als men van kwaliteit houdt en dit combineren wil met het gevoel echt gast te zijn.

www.bilderberg-bellevue-dresden.de

BILDERBERG
Bellevue Hotel
Dresden

DRESDEN

Cultureel juweel in Europa...

2022
Herziene
editie!

**SEMPER, SKD EN ZWINGER SYMBOOL VOOR DRESDEN CULTURSTAD * ORANJE EN DRESDEN
HEERLIJK REBELS & JONG DRESDNER NEUSTADT * ACTIEF GENIETEN RONDOM DRESDEN**

Nachttrein direct naar Dresden

Een stoere startup, de Greencitytrip nachttrein service. Naar Dresden zoeven over het spoor tijdens het dromen. Een extra vorm van milieubewust reizen, met een vleug romantiek. Zo reisden we in vroeger dagen. Het rijdend materieel is niet het nieuwste, schoonheidsfoutjes worden gemaakt, echter dat mag een startup worden vergeven. De bedden liggen heerlijk en vanuit de couchette kijken naar het voorbijglidende landschap tegen het maanlicht is een prachtige ervaring.

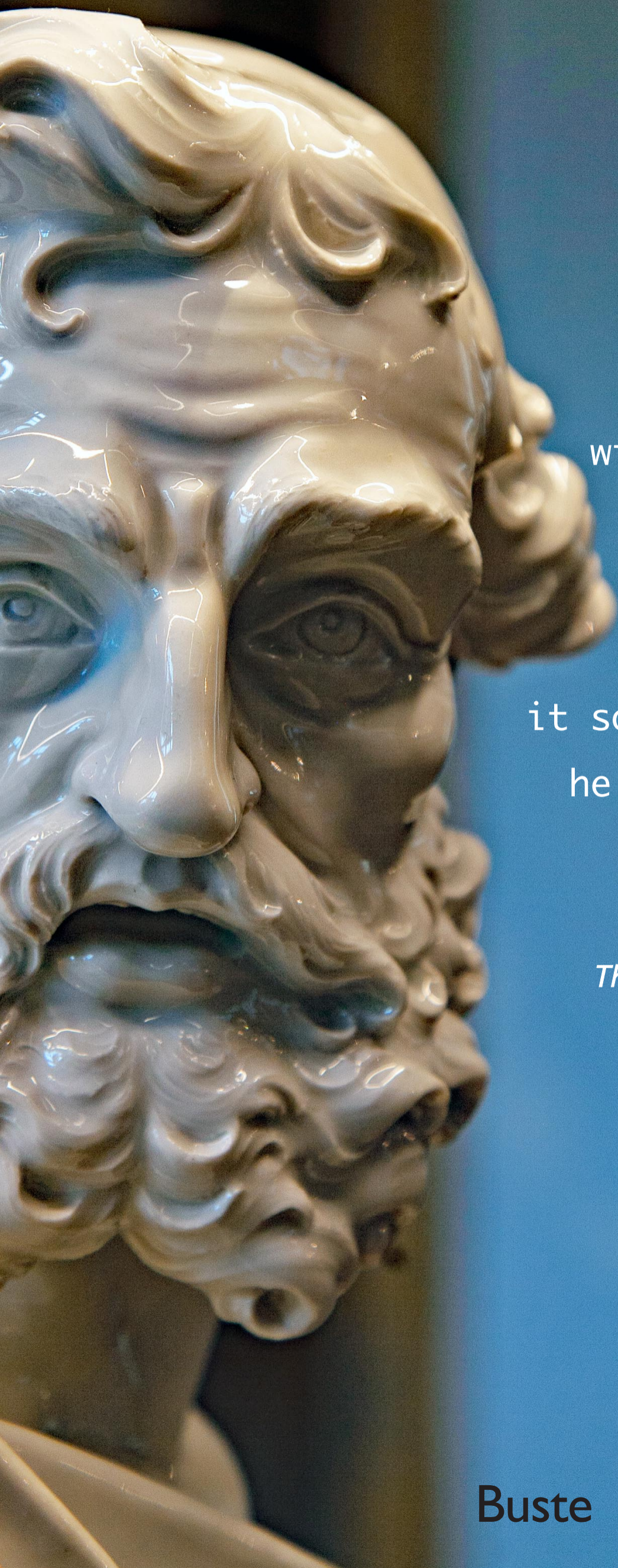
www.greencitytrip.nl

GreenCityTrip

www.der-dresdner-zwinger.de
www.skd.museum
www.semperoper.de
www.visit-dresden.travel
www.staatsoperette.de
www.dresdnerphilharmonie.de
www.kulturpalast-dresden.de
www.kreuzchor.de
www.zwinger-xperience.com
www.elbland-dresden.de

“But alone,
without any reference
to his neighbours,
without any interference,
the artist can fashion
a beautiful thing;
and if he does not do
it solely for his own pleasure,
he is not an artist at all”

*Oscar Wilde,
The Soul of Man Under Socialism*

Buste

MEISSEN
est. 1710

HEERLIJKE REISMAGAZINES VIA

Onlinebibliotheek.nl

Bol.com

Kobo.com

Amazon Kindle

Readly.com

Magzter.com

bol.com

Readly

MAGZTER

[amazon
kindle](http://amazon kindle)

[Rakuten
kobo](http://Rakuten kobo)

Staatliche
Kunstsammlungen
Dresden

STAATLICHE KUNSTSAMMLUNGEN DRESDEN

De musea in Dresden opereren in samenwerking onder de naam Staatliche Kunstsammlungen Dresden. Het instituut heeft maar liefst 10 locaties. Het Zwingerpaleis is er één van. Het Residenzschloss herbergt een scala aan museale collecties. In de Gemäldegalerie Alte Meister is een collectie oude meesters van wereldklasse te zien inclusief de beroemde Sixtijnse Madonna van Rafaël. Is de skyline al van een grote Barokke schoonheid, deze groep musea maakt deze stad tot een culturele ervaring van exceptioneel niveau.

De Musea van de Staatliche Kunstsammlungen Dresden (SKD)

Gemäldegalerie Alte Meister und Skulpturensammlung bis 1800

Historisches Grünes Gewölbe

Neues Grünes Gewölbe

Galerie Neue Meister

Mathematisch-Physikalischer Salon

Porzellansammlung

Münzkabinett

Rüstkammer, met Riesensaal en Türckische Cammer

Kupferstich-Kabinett, met het Josef-Hegenbarth-Archiv

Kunsthalle im Lipsiusbau

Skulpturensammlung bis 1800

Museum für Sächsische Volkskunst

Museum für Völkerkunde Dresden, net Japanisches Palais

Kunstgewerbemuseum in Schloss Pillnitz

Archiv der Avantgarden — Egidio Marzona

Albertinum

SKD Museumlocaties regio Dresden

Albertinum

Jägerhof

Japanisches Palais

Josef Hegenbarth Haus

Lipsiusbau

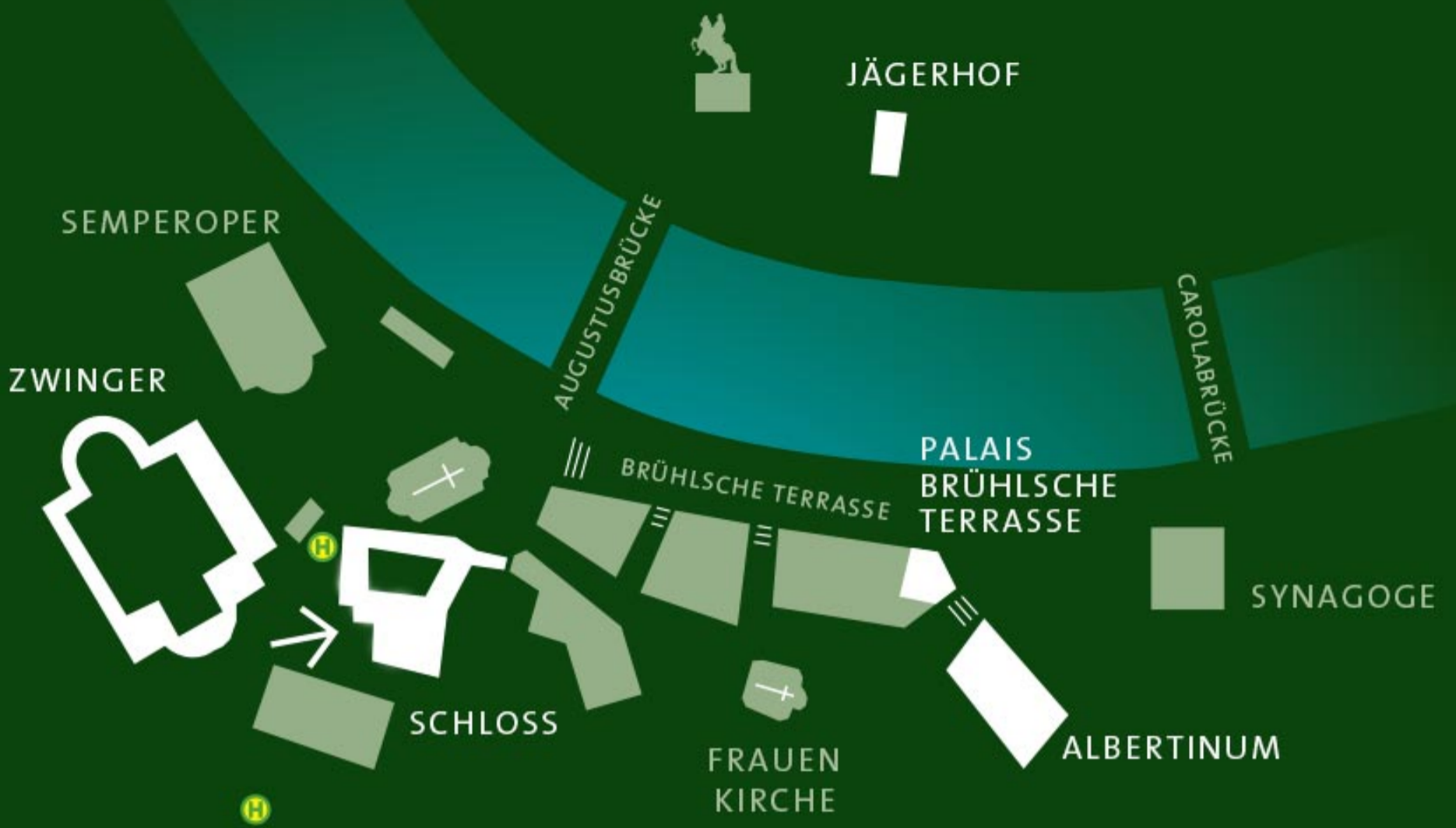
Residenzschloss

Schloss Pillnitz

Zwinger mit Semperbau

Staatliche
Kunstsammlungen
Dresden

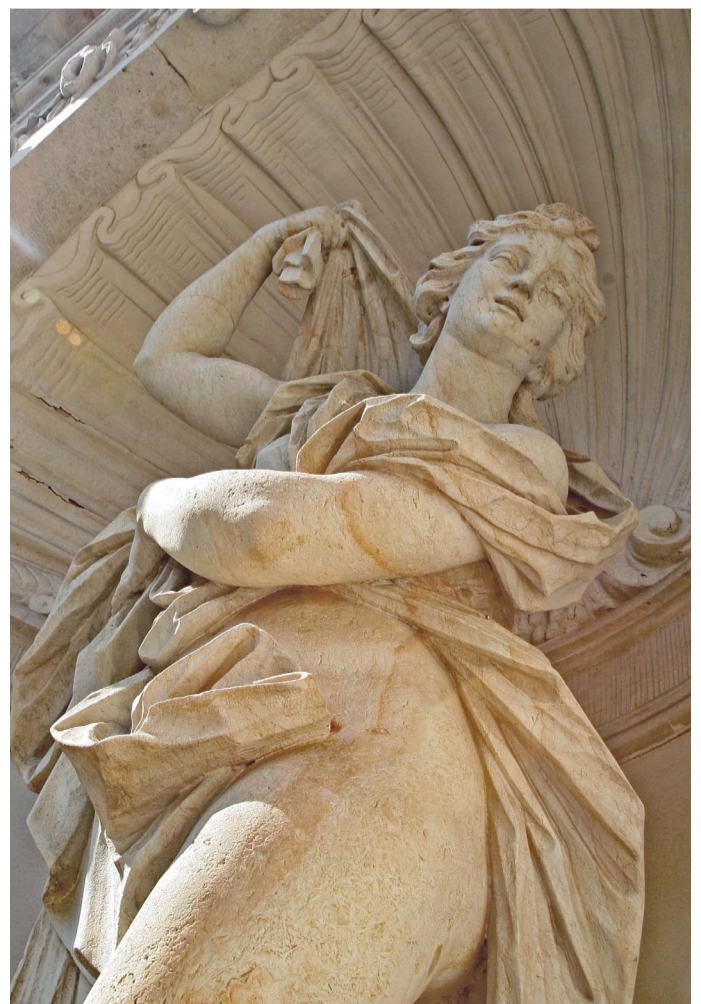
Een vergelijk met het Amsterdamse Museumplein gaat tot bepaalde hoogte op. Een groep excellente musea plus de Semperoper in zichts- en op loopafstand in een mooie entourage. De Semperoper, het Zwinger en de overige belangrijke musea van het SKD in het centrum liggen allen binnen zo'n 500 meter van elkaar, of zelfs pal naast elkaar zoals de Semperoper en het Zwinger. De Elbe is hierbij alom aanwezig, met de historische Augustusbrücke die de oevers verbindt die Dresden zoveel welvaart bracht.

HET ZWINGER MET SEMPERBAU

Zwinger, toonaangevende Barok

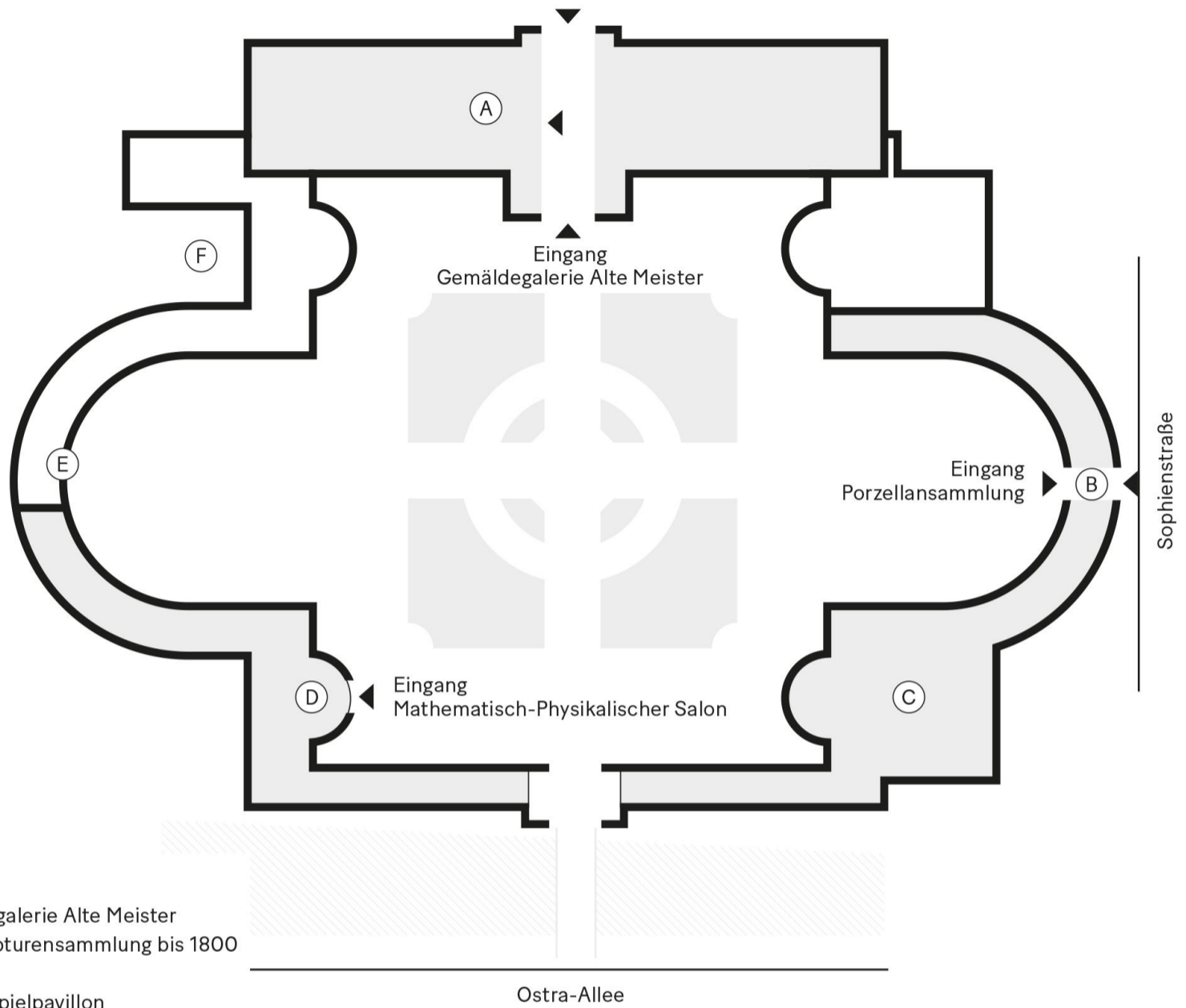
Het 'Zwinger' geldt als één der mooiste voorbeelden van Barokke architectuur ter wereld. Het prachtige paleis werd mede gebouwd om de kunstcollecties van keurvorst *August der Starke* te huisvesten en is geïnspireerd op het Paleis van Versailles. August vond in architect *Pöppelmann* de grote naam die dit imposante meesterwerk in 1728 afrondde. De meeste sculpturen zijn van *Balthasar Permoser* (1651-1732). Hij creëerde *Apollo en Daphne* in de *Grotzaal*, de *Nimf met de schelp* in het *Nimfenbad*, de figuren van *Vulcanus* en *Ceres* bij de *Kroonpoort* en de groep *Saters en Hercules Saxonicus* op het *Muurpaviljoen*.

Het Zwinger

Theaterplatz

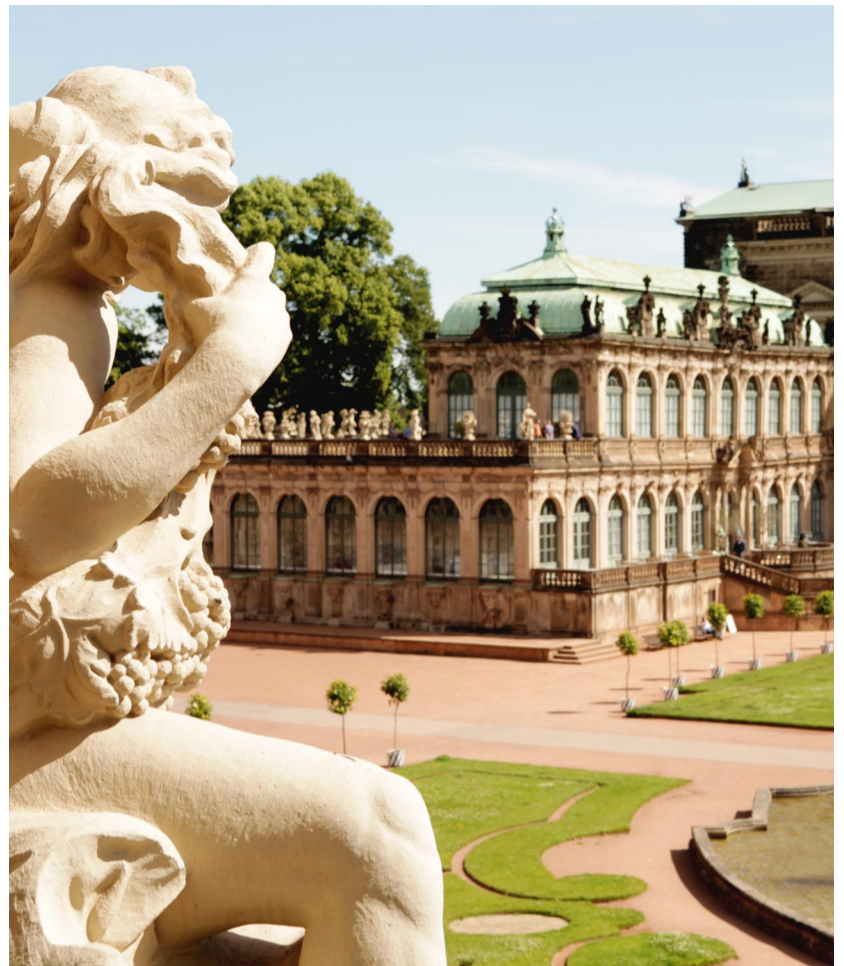
- (A) Gemäldegalerie Alte Meister und Skulpturensammlung bis 1800
- (B) Glockenspielpavillon
- (C) Porzellansammlung
- (D) Mathematisch-Physikalischer Salon
- (E) Wallpavillon
- (F) Nymphenbad

De baas: keurvorst August der Starke.

De naam 'Zwinger' is een term die in de toenmalige militaire bouwstijl gebruikt werd voor een fortificatie nog buiten de stadsmuren. Die functie heeft het paleis nooit gekend, al was het afbreken van stadsmuren en forten om het Dresdner Zwinger te kunnen bouwen een doorn in het oog van August's officieren. Wellicht gold hetzelfde voor August's rijk overgoten binnentuin-evenementen, exquisite diners en elk Venetiaans gemaskerd bal. Het keurvorstenhof had een internationale reputatie voor extravagantie.

August's meesterwerk en droom

Versailles van August

Het complex bevat een spectrum aan aspecten van de Barokke bouwstijl; de paviljoens, de promenades en de prachtige tuinen die tot aan de Elbe doorliepen, met de *Nymfenbad-fontein* en de imposante *Königstor* plus de bibliotheek. Het Zwinger is een *Baroque Gesamtkunstwerk* en kan een vergelijk met Versailles uitstekend doorstaan. Dat was ook de bedoeling. August der Starke zag Louis XIV verhuizen naar het Franse Versailles en wilde niets minder dan iets even indrukwekkend voor zijn keurvorstenhof.

Kunst en kennis

In 1728 werd het Zwinger tevens studiecentrum. De natuurwetenschappelijke collecties, het *Kupferstich-Kabinett* en een bibliotheek namen hun intrek. De *Mathematisch-Physikalische Salon* werd toegevoegd, samen met de *Porzellansammlung* tot heden hier te bezichtigen. In 1855 bouwde Gottfried Semper de *Semperbau* aan de Elbe-zijde, één van de belangrijkste museumprojecten van de 19e eeuw. Hier huist de *Gemäldegalerie Alte Meister* en de *Skulpturensammlung*. Het moet een genoegen zijn om tussen het bestuderen of restaureren van objecten -een Vermeer bijvoorbeeld- te ontspannen in de Zwinger-binnentuin ...

GEMÄLDEGALERIE ALTE MEISTER

Een bezoek aan de Gemäldegalerie Alte Meister is een unieke rondleiding door de Europese kunstgeschiedenis tot 1800. Dit aan de hand van de ruim 750 getoonde onbetwiste sleutel-kunstwerken uit de respectievelijke tijdperken. De gekozen wijze van presentatie, veel schilderijen tesamen tegen de hoge muren, geeft de ervaring onmiskenbaar een extra dimensie en referentie. Niet voor niets heeft naar verluid Goethe bij zijn bezoek aan de Gemäldegalerie gezegd: "mijn verwondering lijkt niet in woorden te vatten".

SKD toont in de Gemäldegalerie Alte Meister diverse collecties, waarvan de *klassieke* de meest bekende is. Een recente renovatie-periode bracht ook een nieuwe, deels hernieuwde, kijk op het presenteren van de kunst. Opvallend is de terugkeer naar een oorspronkelijke vorm: in de 18e eeuw werden de muren letterlijk volgehangen met werken. In een aantal zalen laat SKD dit format weer zien. Ook interessant is het mixen van schilderijen met beelden van uit de fascinerende collectie die de naam *Skulpturensammlung bis 1800* draagt. Veel klassieke werken lagen decennialang in depot, echter zijn nu in het Zwinger te zien in een logische samenhang met de schilderijen. De presentatie tegen de hoge muren en waar relevant in gescheiden secties voegt een dimensie toe aan de ervaring van en aan het zien van de logica in presentatie en de rol of boodschap van de werken.

De grote zaal in de oostelijke vleugel, ontworpen door Gottfried Semper (1803-1879), is een met licht overgoten ruimte waarin een selectie te zien van de mooiste voorwerpen uit de collectie klassieke oudheden uit de periode 3000 voor Christus tot 500 na Christus. Beeldhouwwerken van marmer, zoals de *Drei Herkulanerinnen*, beelden uit brons, Egyptische mummies en grafmonumenten bieden een inspirerende ervaring in meer dan een passende entourage.

Vermeer, Corregio, Dou, Rembrandt, Van Eyk en Del sarto. Het is maar een greep uit de imposante collectie werken en grote namen in de Gemäldegalerie. Ook het werk van Jean-Étienne Liotard maakt indruk. Expressieve werken van Turkse mensen, als het ware 'foto's' uit een andere wereld' ...

Het aanschouwen van de *Sixtijnse Madonna* (1513-1514) van *Rafaël*, een pronkstuk in de Gemäldegalerie Alte Meister, is een bijzondere ervaring. De zo vaak voor andere zaken gebruikte engeltjes zijn wellicht nog beroemder dan het schilderij zelf. Echter, Rafaël's subtiliteit in het schilderen van de menselijke vormen is indrukwekkend. Niet voor niets liet Rafaël zich inspireren door meesters met penseel zoals Michelangelo en Leonardo da Vinci.

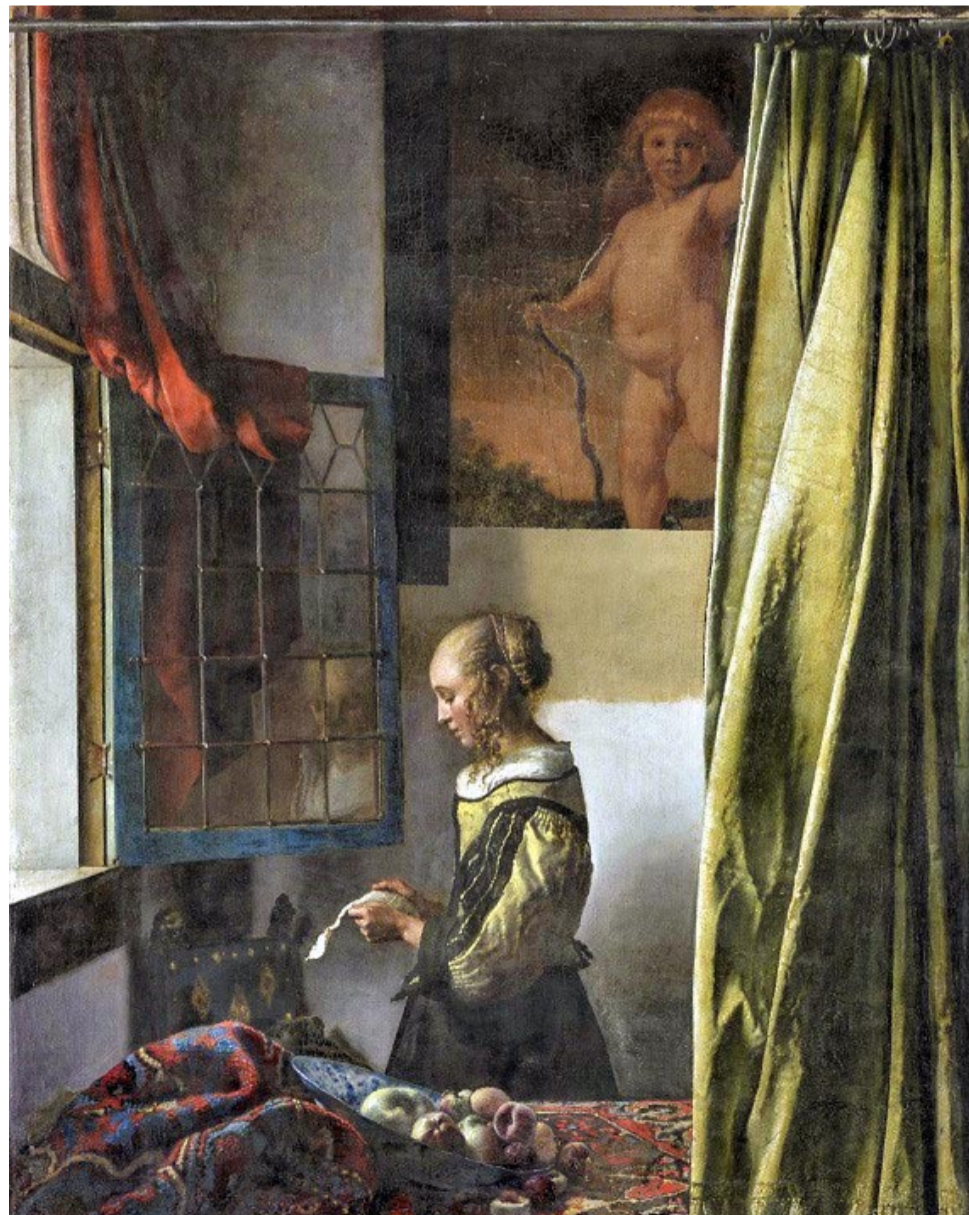

Unieke Vermeer in Dresden

Tijdens renovatiewerkzaamheden deden de specialisten van de Staatliche Kunstsammlungen Dresden een onverwachte ontdekking in het SKD-bezit *Het meisje met brief* van Johannes Vermeer. Het kunstwerk werd nader onder de loep genomen. Hierbij bleek dat de neutrale kamermuur achter het meisje later was aangebracht. Experts ontdekten dat onder de verflaag een Cupido zat, compleet met zichtbaar geslachtsdeel. Het was helder dat Vermeer deze Cupido had aangebracht om duidelijk te maken dat het om een liefdesbrief ging die ze leest. Wellicht vond een vroege eigenaar van het schilderij dit naakt te ver gaan en werd Cupido onzichtbaar gemaakt met een verflaag. In deze vorm was het schilderij eeuwen bekend. Echter, het originele beeld is hersteld door en het schilderij is in de Gemäldegalerie Alte Meister weer te bewonderen zoals de grote meester uit Delft het heeft bedoeld: *Meisje met erotische liefdesbrief bij open venster*.

PORZELLANSAMMLUNG

'Es ist die 'maladie de porcelaine', die Sucht August des Starken nach dem weißen Gold, die seine legendäre Porzellansammlung zur größten und schönsten in ganz Europa werden ließ' ... vermeld de website van het SKD. De porseleincollectie van Dresden is in kwaliteit en omvang de belangrijkste in keramiek gespecialiseerde verzameling van de wereld.

In het begin van de 17e eeuw was Europa bezeten van de schoonheid van het puur witte porselein uit China. Slimme mensen onder August der Starke wisten het geheim ervan te ontrafelen, met name Dresdner *Johann Friedrich Böttger*. Resultaat: in 1710 sticht keurvorst August de eerste porseleinfabriek in Meissen. Hij werd de Europese koning van het witte goud. Van de duizenden stukken die hij vervolgens verzamelde uit China, Japan en Meissen zelf, zijn de toonaangevende vandaag de dag te zien in de Dresdner Zwinger. De geeft *Porzellansammlung* het beste beeld van de prestaties van de fabriek in Meissen vanaf de oprichting tot ongeveer 1815, van de beroemde chinoiserieën tot hoofse serviezen en monumentale figurengroepen.

Porzellan-Manufaktur Meissen is tot op de dag van vandaag één van de gerenommeerde en meest exclusieve porseleinmerken ter wereld.

Elefant, Meissen, Juni 1731

Vase, Jingdezhen, Qing-Zeit (1644 - 1911), Ära Kangxi (1662 - 1722).

Deckelvase. Pâte-sur-pâte-Malerei und Gold. Meissen, um 1885. Porzellansammlung, Staatliche Kunstsammlungen Dresden.

RESIDENZSCHLOSS DRESDEN'S TROTS

Het Residenzschloss symboliseert de invloed van de Saksische vorsten uit het Huis Wettin. Het was sinds 1485 het hoofdverblijf van de keurvorsten. Tijdens het grote WOII bombardement op Dresden in 1945 werd het slot grotendeels verwoest. Sinds 1986 is het herstel krachtig opgepakt. Ook hier is de SKD hoofdbewoner. Het Residenzschloss herbergt meerdere imposante musea met een zo mogelijk nog indrukwekkender collectie. Het geeft een beeld van het keurvorstelijk leven in termen van rijkdom en status, mode en pracht & praal, kunst en collectioneren, oorlog en vrede, bewondering en aversie, huis en hard, artistieke techniek en geld.

De gratie van het Residenzschloss is in volle eer hersteld en biedt het ideale decor voor de groep musea. Het slot zelf, van oorsprong een kasteel uit de 15e eeuw en het belangrijkste in Duitsland uit de Renaissance periode, is altijd ‘aanwezig’ tijdens het beleven van de getoonde kunst. Het is een extra dimensie in wat men ervaart en hoe men de wereld van de keurvorsten beleeft. Neem minimaal een dag om deze culturele ervaring op je in te laten werken.

<p>Historisches Grünes Gewölbe Barocke Schatzkammer August des Starken <i>The Baroque treasury of August the Strong</i></p>
<p>Neues Grünes Gewölbe Meisterwerke der Goldschmiedekunst <i>Masterpieces of the goldsmith's art</i></p>
<p>Türkische Cammer Orientalische Kunst aus der Rüstkammer <i>Collection of oriental art of the armoury</i></p>
<p>Riesensaal Turnierwesen und Prunkwaffen der Rüstkammer <i>Tournament and parade weapons from the Rüstkammer</i></p>
<p>Das Münzkabinett – Dresdens neue Schatzkammer <i>The Coin Cabinet – Dresden's new Treasure Chamber</i> ab 7. Juni 2015</p>
<p>Miniatur-Geschichten Die Sammlung indischer Malerei im Dresdner Kupferstich-Kabinett <i>Stories in Miniatures - The Collection of Indian Paintings in the Dresden Kupferstich-Kabinett</i> 3. März – 5. Juni 2017</p>

Herbouw

Sinds 1960 is men aan het project bezig gegaan om het Residenzschloss in ere te herstellen na de vernietiging ten gevolge van het bombardement in WOII. De vastberadenheid en consistentie waarmee men dit deed is misschien wel het best te zien in het *Großen Schlosshof*, de schitterende binnenplaats van het Residenzschloss. De muurschilderingen en sfeer die men creëerde, of wellicht beter herstelde en herriep, zou welhaast doen denken dat zelfs August der Starke een tik jaloers zou zijn. De toepassing van de Italiaanse renaissance *sgraffito-techniek* in de tinten zwart-grijs-wit creëert een keurvorstelijke sfeer.

Grünes Gewölbe, barocke Schatzkammer

Alsof men de bezoeker na binnenkomst gelijk wil laten weten hoe laat het is: dit is een groep musea die u bijblijft. Zo is de entree in de Grünes Gewölbe wellicht bedoelt. In elk geval werkt het zo. Niet voor niets was dit deel van het Residenzschloss ooit de schatkamer van August de Starke. Vandaag de dag combineert de Grünes Gewölbe oud en nieuw: terwijl de Historisches Grünes Gewölbe op de begane grond bezoekers laat onderdompelen in de authentiek gerestaureerde kamers van de schatkamer, toont de 'Neues', op de eerste verdiep, de meest bijzondere afzonderlijke stukken. Men presenteert in de eerste zaal direct een collectie werken zoals de *Kugellaufuhr* (Augsburg, 1600). De bolvormige klok in de vorm van een achthoekige toren is een wonder van mechanica dat de functie van een muzikaal uurwerk combineert met die van een figuurlijke automaat. Of de *Lüneburger Spiegel* in epitaphförmigem Prunkrahmen: een ode aan de droom van de Babylonische koning Nebukadnezar uit het boek Daniël in het Oude Testament. Religie was nooit ver weg.

Lüneburger Spiegel in epitaphförmigem Prunkrahmen.
Meier, Luleff (um 1565-1649).

Kugellaufuhr, Schlottheim, Hans (1547-1625),
Augsburg, rond 1600.

Schok en verlies

Voor het bezoek aan het *Historisches Grünes Gewölbe* dient een afspraak gemaakt: de ruimte is streng beveiligd na de beruchte inbraak in 2019. Dresden was in shock toen er voor ruim 100 miljoen euro aan kunst geroofd werd uit het Historisches Grünes Gewölbe. Een deel vond men terug, echter het grootste deel bleef onvindbaar. Tot groot leed van alle Dresdeners gold dit ook voor de *49-karaats Sächsischer Weißer Diamant*.

Grüner Diamant Vorderseite

De Dresdner Grüne

De collectie laat echter zoveel juwelen zien, dat het de inbraak pijn deed echter nimmer ontmoedigde. De kostbaarste diamant in de juwelenschat van August der Starke speelde daar zeker een rol in. Het is de grootste groene diamant ooit gevonden, uit India, later verwerkt in een *Hutschmuck*, omringd met witte diamanten.

Flasche aus Opalglas, Venedig (1580-1585).

Bescheiden of manifest

Het bezoek vormt een blik in het keurvorstelijk leven. Veelal zijn stukken manifest, expressief, gemaakt om macht, smaak en rijkdom uit te stralen. Een ander deel is juist in een bepaalde vorm 'bescheiden'. Subtiel is beter als omschrijving. Een voorbeeld is de *Flasche aus Opalglas*, een waterblauw getinte pracht van een fles van Venetiaans glas, in vuurverguld zilver. Magisch mooi. Al sinds 1586-1587 in het Gewölbe, en dat is terecht.

Blik in de ziel?

In de fraaie reis door de zalen van dit museum, door het leven der keurvorsten de facto, is het ondenkbaar dat men niet nadenkt over hoe het leven hier ooit was. Zo immens veel schoonheid en rijkdom, vele stukken uiterst smaakvol. Dood, strijd en geweld, oorlog en macht. En de betoverende klasse van het Residenzschloss. Was men gelukkig? Tevreden? Wat inspireerde de bewoners? In ieder geval waren het grote collectioneers.

© Staatliche Kunstsammlungen Dresden

Wappenscheibe des Kurfürsten August.
Goldschmiedearbeit: Dresden, datiert 1586

Grünes Gewölbe,
keurvorstelijke schatkamer.

'Prunkuhr' van Cristiane Eberhardines ega van August

Samen zijn

August was in bepaalde zin een romanticus. Droeg het samenzijn met ega Anna gaarne uit. Begin 16e eeuw kwamen initialen 'im Schwung'. Eerst op kledij, sierraden volgden. August bleef niet achter en liet een kleinood creëren: de letters AA gevormd uit diamanten, de kroon is gemaakt van robijnen. Gekleurd geëmailleerd goudsmidswerk met figurale motieven, waarin tafelgeslepen edelstenen werden gezet.

Anhänger mit dem Monogramm AA für das Kurfürstenpaar Anna und August von Sachsen. Süddeutschland (wohl Nürnberg), zwischen 1548 und 1585.

Keurvorstelijke klasse

De 'reis' door het Grünes Gewölbe is als gezegd een trip door het bestaan der keurvorsten. De *Deckelschale mit Reiter als Bekrönungsfigur* is opnieuw een bewijs dat men smaak had. Een pracht van een werk. Natuurlijk straalt het rijkdom uit, echter de gratie ervan is de bepalend. Keurvorstelijke klasse.

© Staatliche Kunstsammlungen Dresden

Das goldene Pokal des Herzogs von Burgund, um 1470. Er ist ein Meisterwerk der Goldschmiedekunst und zeigt die Kreuzfahrt des Herzogs von Burgund nach Konstantinopel. Die Kreuzfahrt des Herzogs von Burgund nach Konstantinopel war ein Versuch, die Beziehungen zwischen Frankreich und dem Osmanischen Reich zu verbessern. Der Pokal ist ein Symbol für die Macht und den Reichtum der Burgunder.

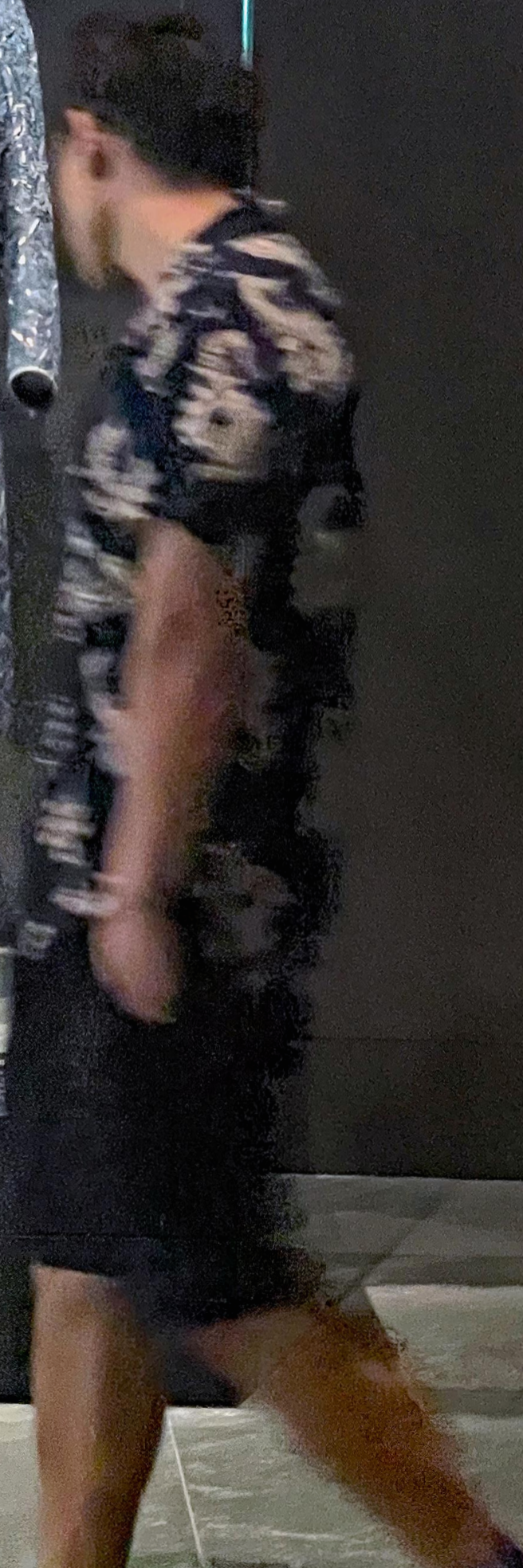
Kurfürstliche Garderobe, 'sinnliche Pracht'

Had men oog voor een fraai juweel of een oogverblindende tafelklok, het is overduidelijk dat het keurvorstelijk hof zich in de meest modische gewaden hulde. 'Kleren maken politiek', zo stelt men op de website van het SKD. De sectie in het Residenzschloss die geheel gewijd is aan de keurvorstelijke kledij, de Kurfürstliche Garderobe, is dan ook een lust voor het oog. Dame, kind en keurvorst waarden modieus rond. In totaal 27 kostuums van heersers ontvouwen een sensuele pracht in de vier tentoonstellingszalen: van de stoffen tot het borduurwerk, de versieringen, het kant en de versieringen van goud, zilver en zijde. De dames en de jongste vorstelijke adel komt ook aan bod. Al werden hun gewaden minder bewaard voor het nageslacht, het Residenzschloss toont een schitterende collectie.

Keurvorstelijk fashionable.

Small text labels at the base of the display, likely providing historical context or details about the garment.

Show off

Het moet een voorrecht geweest zijn rond te waden in de hoogst stijlvolle kledij der heren. Onlosmakelijk straalde het klasse uit. Met bewustzijn van uitstraling en stijl. Gevoel voor kleur en compositie. De keurvorst was niet bang voor een tint roze. De kleur werd zonder aarzelen gedragen. Zeer fraai. De bezoeker krijgt een heldere boodschap van het keurvorstelijk hof: kleding maakt de 'man'.

Schoeisel in stijl

Welhaast jaloersmaken mooi is de herenmode. Zeker het schoeisel dat August de Derde droeg bij zijn kroning (1733) is fraai schoeisel. Zeer modisch. Mocht wat kosten: gemaakt van goudstof, zijdecreme en zilverstof en vanzelfsprekend gewatteerd tegen den koude voet. Sierlijk met veter en ook in deze dagen hoogst draagbaar. Met bijpassend hoofddeksel uiteraard, dat -het mag toch gezegd- iets minder 'eycatching' is.

Elegant en vrouwelijk

De stukken uit Dresden zijn belangrijk om de Europese mode en textielkunst van de renaissance en vroege Barok te begrijpen. Het *Prunkkleid* van keurvorstin Magdalena Sibylla van Saksen van rond 1610-1620 is bijvoorbeeld een uniek stuk, ook omdat het laat zien dat de keurvorstin een uitgesproken modekenner was door de duidelijke verwijzingen naar de Venetiaanse bruids- en feestmode van die tijd. Ook is helder dat men de vrouwelijke vorm gaarne toonde.

Dame en kind, glorieus

6 gewadenensembles, 11 kostuums met wambuis en broek, 4 chique damesjurken en 6 bovenkledingstukken: ongekend qua collectie uit deze periode in het internationale museumlandschap. Geldt ook de portretkunst in de Kurfürstliche Garderobe. Die toont onder andere de 'fashion' voor jeugdigen. Of het comfortabel was bij het buitenspelen dient te worden betwijfeld. Feit is wel dat ook het kroost aan de avond-verscheen op keurvorstelijk niveau.

Kleurrijk en verfijnd

Een digitale presentatie geeft kans om de prachtige patronen uit vergoten en op detailniveau te bekijken. En, pikant: om te zien wat de keurvorst droeg onder de zogenaamde *Landschaftskleid*. De presentatie wordt aangevuld met schilderijen en geselecteerde prachtige wapensets: de rijkelijk versierde wapens dienden niet zozeer om te vechten als wel om de outfit compleet te maken en de eigen status te benadrukken. Sierlijk gekleed was de keurvorst blijkbaar in een vredelievende bui.

Keurvorstelijk
fashionable.

Fürstengalerie, portretparade

Vanzelfsprekend ontbreekt een serie portretten en borstbeelden van de Saksische keurvorsten en hun eega's niet. Statig staren ze de bezoeker aan in specifiek een voor hen gereserveerd deel van het -hun- Residenzschloss, de Fürstengalerie, wetend dat deze indrukwekkende nalatenschap elke bezoeker zal bekoren ...

Pauze! Kaffee met de zaligste Kuchen
bij Anna im Schloss!

Keurvorstelijke
architectuur.

Riesensaal: Auf dem Weg zur Kurfürstenmacht

Helaas was het niet immer feest en vermaak. Er ‘moest’ soms ook gevochten worden. In ieder geval moest men er klaar voor zijn. Oplossing: riddertoernooien. Alsnog vermaak dus. Echter met een venijnig tintje. De *Riesenzaal* presenteert bijna 350 voorwerpen uit de 15e tot 17e eeuw: Pantser- en harnassen die het lichaam van paard en ruiter bedekten-, kostbare ceremoniële wapens, lansen en zwaarden. Door de ramen ziet men het *Großen Schlosshof*, de plek waar men elkaar te lijf ging. Toernooien waren oorspronkelijk bedoeld als voorbereiding op krijgsgesprekken en speelden sinds het einde van de 15e eeuw een belangrijke rol als onderdeel van het ceremonieel en de festiviteiten aan het hof. Daarbij vochten de heersende dynastieën met stijl -de voorwerpen die vandaag de dag in de Riesenzaal te zien zijn doen door hun esthetiek bijna vergeten waarvoor ze ooit werden gemaakt. Ook hier blijkt dat de keurvorsten smaak hadden.

Beschermen in stijl

Het Residenzschloss, ofwel het koninklijk paleis, was sinds 1485 het hoofdverblijf van de keurvorsten. Nu herbergt het imposante musea die ondermeer de heldhaftigheid van de eigen legers, maar ook die van vijanden, tonen. Een goed voorbeeld hiervan zijn de houten paarden geheel gekleed in Ottomaanse stijl. Natuurlijk komen ook de eigen ridders aan bod, wat een beeld geeft van hoe men vecht, feitelijk in oorlog en op toernooien, en hoe men zich trachtte te beschermen.

Handen thuis

Natuurlijk toont de Riesenzaal ook wat 'hardware' voor als het toch onvriendelijk dreigde te worden. Het moest helder zijn dat er met de keurvorst niet te spotten was. Dus: de collectie *Radschlosspistolen* bijvoorbeeld (1550). Naast het pistool als afschrikmiddel was het -geen verrassing- ook een middel om het religieuze te benadrukken: alle pistolen bevatten religieuze teksten. De keurvorst en zijn familie werd door God beschermd en dat diende eenieder te zien. Handen thuis.

Gevreesd doch bemind: Turckische Cammer

De keurvorsten vonden in de Turken een gevreesde vijand. Daarmee ook een gerespecteerde. Feitelijk was dit wederzijds. De bewondering voor elkaars cultuur, vechtkunst en kennis bracht de volken helaas niet bijeen. Dat ging te ver. Het is wel een feit dat er diplomatie en zelfs vriendelijkheden werd uitgewisseld en men bewust was van de wederzijdse admiratie. De *Turckische Cammer* belichaamt dit wellicht, het toont een collectie items uit de Turkse krijgskunst en de wijze van leven en reizen als Turks militair. De officierstent vormt een hoogtepunt.

Ottomaans
officiërenverblijf.

Tent der opponent

Twintig meter lang, acht meter breed en zes meter hoog: de 17e eeuwse tent van zijde en verguld leer. Voor een gepast vertoeven als de hoge officier op reis was. Sinds 1729 in de collectie. Vooral Augustus de Sterke hield van het Oosten: hij stuurde personeel op inkoopreisjes naar Constantinopel en importeerde zelfs kamelen en Arabische paarden met edele ceremoniële voertuigen naar zijn hof voor zijn Barokke festiviteiten.

Globale relevantie

Vandaag de dag toont de Türckische Cammer één van 's werelds toonaangevende collecties Ottomaanse kunst buiten Turkije. Dit vooral vanwege de uitzonderlijk goed gedocumenteerde geschiedenis van de objecten en de talrijke tentoongestelde stukken uit de 16e eeuw, die nergens anders in deze overvloed te vinden zijn. Dit is een indrukwekkend onderdeel van het bezoek aan het Residenzschloss.

Gevreesde
opponent.

Königliche Paraderäume Augusts des Starken

De tweede verdieping, met goed uitzicht, was uiteraard voor de baas. De festiviteiten voor het huwelijk van keurvorst Friedrich August II met de Oostenrijkse keizersdochter Maria Josepha in september 1719 in Dresden waren ooit aanleiding voor de bouw van de *Königlichen Paraderäume*. Prachtige ruimten, fraai verlicht door kroonluchters en via grote ramen. Een slaapkamer waar je bij entree het bed haast niet ontwaart, zo groot. Niet voor niets draagt de kamer de naam *Paradeschlafzimmer*. De muurschilderingen betoveren. Prachtig. Kleur en sfeer in balans. Dit is een plek waar men zich terug kan trekken, of juist iemand ontvangen voor een goed onderhoud.

Niets dan het beste

Al in 1718-1719 was alleen het beste goed genoeg als het om meubilair ging: kostbare wandkleden van Franse en Saksische makelij, prijzige spiegels uit Frankrijk en Pruisen, luxe meubels uit Augsburg en Parijs, plafond- en muurschilderingen van de hand van de hofschilder Louis de Silvestre om maar een paar voorbeelden te noemen. De heer keurvorst August had smaak en was bereid hiervoor de buidel te trekken.

Renoveren met precisie

Met toewijding en expertise is het complex in oude glorie hersteld. Het ontbrekende textiel van de *1e antichambre* tot de *Paradeschlafzimmer* geproduceerd in de originele techniek. De spiegels werden gedeeltelijk bedekt op een identieke wijze als men deed in de 18e eeuw. De beide plafondschilderingen in de *Audiëntiekamer* en van de *Paradeschlafzimmer* werden opnieuw aangebracht na een intensieve evaluatie van het werk van Silvestre. Ook aan het meubilair werd met het grootst mogelijk oog voor detail aandacht besteed.

Slaap wel, August

Hoewel aan de heerschappij van de Wettiners een einde kwam in 1918, behoren zij met ruim 800 jaar op de troon nog altijd tot de langst regerende vorsten van Europa. Het was een invloedrijk koningshuis, dat Maarten Luther hielp zijn geloof te verbeiden, verbonden was via Anna van Saksen met Willem van Oranje en ook met Napoleon samenwerkte. De bekendste Wettiner was uiteraard August. Men kan zich afvragen waarom deze grote vorst zo een langgerekte slaapkamer wenste. Feitelijk doet het er wellicht niet toe. August der Starke voegt hiermee weer een extra toe aan zijn nalatenschap. Dromen deed hij hier vast wel. Slaap wel, August ...

SCHLOSS PILLNITZ

KUNSTGEWERBEMUSEUM

'Vom Rittergut, über Lustschloss zur schönsten Oase Dresdens', vermeldt de website treffend. Het was de plek om te ontspannen en te imponeren voor de keurvorsten van Saksen. Nabij Dresden, dus alles in de buurt. De hele hofhouding, meubilair inclus, ging op en neer. Inderdaad een rustgevend complex, in prachtige natuur, met imposante architectuur met internationale invloeden. Schloss Pillnitz huisvest het Kunstgewerbemuseum van de SKD.

SCHLOSS & PARK PILLNITZ

Staatliche
Kunstsammlungen
Dresden

Barokke feestelijkheden

Schloss Pillnitz was een grote favoriet van August der Starke. Het hof en de gasten van de keurvorst diende niets tekort te komen. Wijnbouwfeesten, voorzieningen voor adellijke kinderen, schietwedstrijden, maskerades en schouwspel, feitelijk elk soort Barokke extravaganza was geoorloofd. Inclusief bruiloften in keurvorstelijke grootsheid: in 1719 bijvoorbeeld, toen de keurvorstelijke prins Frederik Augustus trouwde met Maria Josepha, de dochter van keizer Jozef I.

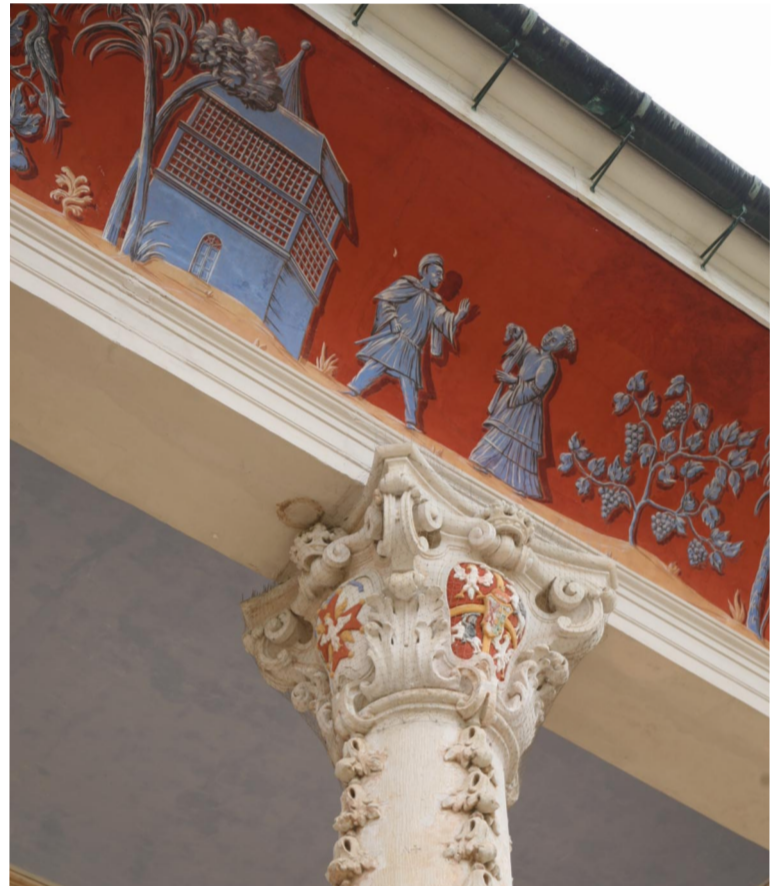
Tuinencomplex

Begin 18e eeuw werden het *Waterpaleis* -want de bootreizenden dienden in stijl te arriveren, het *Bergpaleis*, de *Venustempel* en de *paleiskerk Zum Heiligen Geist* gebouwd. Later die eeuw kreeg zowel het Waterpaleis als het Bergpaleis zijvleugels en werd de *Chinese Tuin* aangelegd, met begin 19e eeuw het *Chinese Paviljoen*. De Chinese cultuur inspireerde het keurvorstenhuis in hoge mate. Mis de *Hollandischer Garten* niet, uiteraard.

Brand, Zomerpaleis

In 1818 slaat het noodlot toe: een grote brand verwoest vitale delen van het complex. Nieuwbouw werd nood, en nood werd daad. Tegen 1830 was het Nieuwe Paleis met de keuken- en kapelvleugels in classicistische stijl gebouwd. Vanaf toen was Schloss Pillnitz de zomerresidentie van Saksen's vorstelijke familie. De liefde voor Chinese invloeden bleef, zo blijkt duidelijk uit de prachtige gevelschilderingen op het Wasserpaleis. Hier bevindt zich het *Kunstgewerbemuseum*.

Keurvorstelijke zomerresidentie

Botanische schatten

In 1859 werd begonnen met de bouw van wat toen de grootste gietijzeren kas van Duitsland was, het *Palmenhaus*. Het glazen kascomplex bood naast haar prachtige architectuur een schat aan internationale voorbeelden uit het plantenrijk. In deze tijd is een collectie beelden deel van het getoonde. Het moet haast voor de vroegere bewoners een ideal plek zijn geweest waar men zich kon afzonderen.

Kunstgewerbemuseum

‘De collectie van meer dan 60.000 objecten van het Kunstgewerbemuseum dient als basis voor een discussie over design’, zo stelt men op de website. Keurvorstelijk meubilair, met schitterende sierklokken, eetgerei en muziekinstrumenten vanuit de hele wereld tegen dit keurvorstelijk decor. De tentoonstellingen in het Waterpaleis tonen hedendaags design en composities tegen het contrast van deze klassieke architectuur.

Slottuinen en Dresdner muzieklanken

Een bezoek aan dit slot vormt feitelijk een onmisbaar deel van het culturele pakket dat men in Dresden kan gaan zien. Een schitterend keurvorstelijk complex. Een zomerpaleis in elke zin. Heeft men geluk, dan brengen trotse heren koninklijke tonen ten gehore ...

SCHLOSS & PARK PILLNITZ

Staatliche Kunstsammlungen Dresden

Residenzschloss · Taschenberg 2

Dresden, Germany

Tel. +49 351 49 14 2000

www.skd.museum

STEDEN!

The finest, hottest, most inspiring...

Lees
STEDEN! via
Onlinebibliotheek.nl
of Readly.com

**PARIJS IS PARFUM EN OPERA * LIVERPOOL IS COOL * TAALCORSUS PARIJS!
JAAR VAN SOROLLA IN VALENCIA * TEL AVIV DOOR DE OGEN VAN SWISS CREW**

Caspar David Friedrich. Where it all started

Albertinum

24.8.2024 – 5.1.2025

Kupferstich-Kabinett

24.8. – 17.11.2024

Staatliche
Kunstsammlungen
Dresden

www.der-dresdner-zwinger.de
www.skd.museum
www.semperoper.de
www.visit-dresden.travel
www.staatsoperette.de
www.dresdnerphilharmonie.de
www.kulturpalast-dresden.de
www.kreuzchor.de
www.zwinger-xperience.com
www.elbland-dresden.de

De Musea van de Staatliche Kunstsammlungen Dresden (SKD)

Gemäldegalerie Alte Meister und Skulpturensammlung bis 1800

Historisches Grünes Gewölbe

Neues Grünes Gewölbe

Galerie Neue Meister

Mathematisch-Physikalischer Salon

Porzellansammlung

Münzkabinett

Rüstkammer, met Riesensaal en Türckische Cammer

Kupferstich-Kabinett, met het Josef-Hegenbarth-Archiv

Kunsthalle im Lipsiusbau

Skulpturensammlung bis 1800

Museum für Sächsische Volkskunst

Museum für Völkerkunde Dresden, met Japanisches Palais

Kunstgewerbemuseum in Schloss Pillnitz

Archiv der Avantgarden — Egidio Marzona

Albertinum

Dresden's Muziek-cultuur:

Sächsischen Staatskapelle Dresden

Der Dresdner Philharmonie

Die Semperoper

Der Dresdner Kreuzchor

Die Dresdner Kapellknaben

Staatsoperette Dresden

Sächsischen Staatsopernchor

Concertprogramma's in grote kerken:

Frauenkirche

Die Kreuzkirche

Die Kathedrale

Christus an der Galiläaule (Ecce Homo)
Paul Eggell, um 1725
Steinsockel und Säule: spätere Ergänzung, um 1795

Christ at the pillory (Ecce Homo)
Paul Eggell, c. 1725
stone pedestal and column: added later, c. 1795

Die Elfenbeinstatue lässt sich aus stilistischen Gründen nicht dem Clavre Permoser zurechnen, in dem Darstellungen des Geißel-Christus einen zentralen Platz einnahmen. Es handelt sich um ein Werk des Bildhauers Paul Eggell, der zwischen 1717 und 1719 zu den Schülern und engen Mitarbeitern Permosers in Dresden gehörte und ab 1725 in Mannheim tätig war.

The ivory statuette cannot be attributed to Permoser, in whose works representations of the flagellated Christ played a central role, for stylistic reasons. It is a work by the sculptor Paul Eggell, who was one of the pupils and close colleagues of Permoser in Dresden between 1717 and 1719 and who was active in Mannheim from 1725.

Hollands Oranje en Dresden

De voetsporen van Anna van Saksen, de tweede vrouw van Willem van Oranje, zijn aanleiding om de regio Dresden Elbland in 2022 op te nemen in de bekende Oranjeroute. Belangrijke plekken uit haar leven in de 16e eeuw voeren langs historisch rijke plaatsen als Dresden, Leipzig, Freiberg en Meissen. Een dramatisch verhaal, de geschiedenis van Anna. Het leven van Anna vormt een extra component van de verbintenis tussen Nederland en Duitsland. Nederlander Robert Witsen ijverde jaren om dit stuk historie en daarmee Anna de plek te geven die ze verdiende. Een bijzonder verhaal.

Gewilde huwelijkspartner

Anna van Saksen werd geboren op 23 december 1544 in Dresden. Het was de stad waar zij, net voor haar 33ste verjaardag, overleed op 18 december 1577. In haar korte leven had zij grote invloed op de loop van de Nederlandse geschiedenis. Haar enorme bruidsschat van 100.000 Saksische Taler stelde Willem van Oranje in staat de strijd voort te zetten tegen de Spanjaarden. Ook bracht deze echtverbintenis het meest invloedrijke kind uit alle huwelijken van Willem van Oranje voort; prins Maurits, de latere stadhouder van Holland.

Anna's vader, Moritz Wettin, was keurvorst van Saksen, maar hij overleed in 1553 toen zij nog een klein meisje was. Het keurvorstendom van haar vader ging over op zijn broer August Wettin. 'Wettin' is de familie-naam van de Saksische keurvorsten. Nadat ook haar moeder was overleden ging Anna als 11 jarig meisje in 1555 wonen bij deze oom August in Dresden. Als enig kind erfde zij een grote nalatenschap van haar ouders. Dit maakte haar tot een rijke prinses en een gewilde bruidskandidate. Vele adellijke heren in Europa dongen naar haar hand.

Aanzoek Willem van Oranje

Tot de vele belangstellenden behoorde ook Willem van Oranje. De familie Wettin vond Willem, die van lagere adellijke afkomst was, een minder geschikte kandidaat, maar hij viel bij Anna in de smaak. Ondanks bezwaren van de familie, die meenden dat zij hogere adel kon krijgen, was haar affiniteit voor Willem een basis om te trouwen. Bovendien hingen de Wettiners het protestants geloof aan en Willem was samen met Hollandse protestanten de strijd tegen het katholieke Spanje begonnen. Zijn strijd was voor het Saksische vorstenhuis een belangrijke reden om in te stemmen met het huwelijk.

Verstandshuwelijk & waanzin

Voor Willem betrof de verbintenis met Anna een verstandshuwelijk. Willem hield er vanaf het begin meerdere partners op na en Anna voelde zich ongewenst bij haar schoonfamilie Van Nassau op Dillenburg. Ze dronk te veel en haar gedrag leidde tot soms vrij beschamende situaties. Willem ijverde om zijn vrouw 'instabiel' te laten bestempelen. Hij kreeg zijn zin, Anna werd krankzinnig verklaard. Een scheiding volgde, echter -belangrijk detail- de bruidsschat bleef bij Willem.

De Frauenkirche,
een protestants symbool

Prins Maurits succesvolle zoon

Qua nageslacht was het huwelijk wel een succes, want Anna baarde vijf kinderen voor Willem, waaronder Prins Maurits van Oranje (1567-1625). De latere stadhouder van Holland en een gelauwerd legeraanvoerder in de 80-jarige oorlog. Het was zoonlief Maurits die in 1600 de beroemde slag bij Nieuwpoort won en daarmee de strijd tegen Spanje voorgoed in het voordeel van de Nederlanden beslechtte. De zoon van Anna van Saksen, die vernoemd was naar zijn opa Moritz von Sachsen, speelde dus een grote rol in het ontstaan van de onafhankelijke Nederlanden.

Verval en verdriet

Na de echtscheiding keerde Anna gebroken en berooid terug naar Saksen. Hier wachtte de dochter van de voormalige keurvorst Moritz een zeer kil onthaal bij de familie Wettin. Anna werd opgesloten in het Residenzschloss Dresden in een kamer waarvan de muren waren dichtgemetseld. Een krankzinnige, ook van adel, moest voor het hof verborgen blijven. In deze afzondering sleet Anna haar laatste levensjaren. Het maakte haar lijdensweg compleet: van een gewilde prinses en belangrijke erfgename tot een verachte echtgenote en moeder, die voornamelijk door het spel van Willem van Oranje alles kwijtraakte: haar positie, de kinderen, haar geld, en tot slot haar leven.

Maurits van Oranje, collectie Rijksmuseum

Moritz monument in Dresden.

Het Residenzschloss

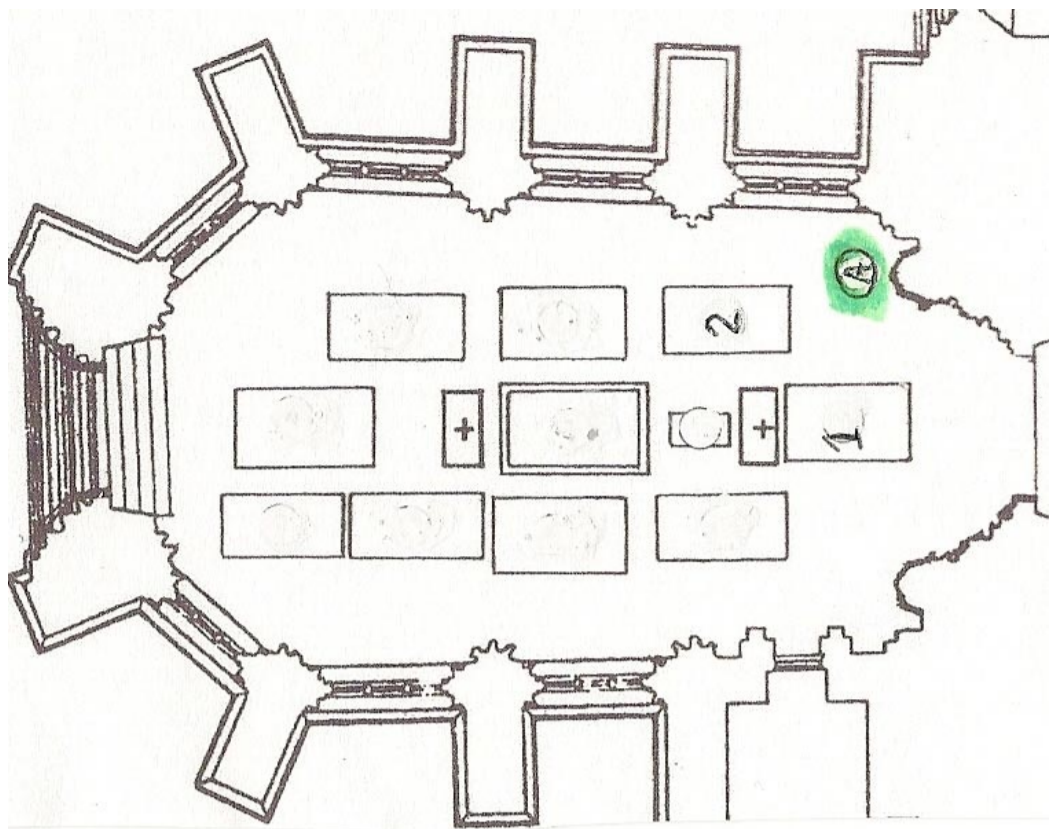
Laatste rustplaats: Meissen

Net voor kerstmis 1577, op 18 december, overleed Anna in het Residenzschloss in Dresden. Zij werd begraven in de Dom van Meissen, de heilige grond voor alle grootheden van de Saksische adel. Hoewel Anna dus op vorstelijke grond werd begraven in de Dom van Meissen kreeg ze hier een naamloos graf. Haar stoffelijke resten liggen er nog steeds. De laatste jaren groeide de belangstelling enorm voor haar graf en de beheerders van de Dom moesten mensen steeds brengen naar de grafplek.

Anna's Oranjeroute

Daarom werd in 2017, na 400 jaar alsnog de naam 'Anna' aangebracht. Zo kreeg zij door de belangstelling uit Nederland alsnog haar naam op het graf. In 2022 is Dresden Elbland toegetreden tot de Oranjeroute van het Duits Verkeersbureau. Deze toeristische route van ruim 2.000 km voert langs belangrijke bezienswaardigheden die met het Huis van Oranje te maken hebben. Ze waren per slot van 'Duits bloed'. De inspanningen om Anna haar plek te gunnen zijn hiermee gelukt. En dat is goed nieuws voor iedereen.

GRAB DER ANNA VON SACHSEN

Anna von Sachsen (1544 – 1577) war die einzige Tochter von Moritz von Sachsen und Agnes von Hessen. 1561 heiratete sie Wilhelm von Oranien (1533 – 1584). Nach ihr vorgeworfener ehelicher Untreue wurde die Ehe geschieden und sie durch die Familie verstoßen. Schließlich setzte man sie in Dresden bis zu ihrem Tode fest und begrub sie 1577 im Meißener Dom anonym.

GRAF VAN ANNA VAN SAKSEN

Anna van Saksen (1544 – 1577) was de enige dochter van Moritz van Saksen en Agnes van Hessen. In 1561 trouwde ze met Willem van Oranje (1533 – 1584). Nadat ze werd beschuldigd van echtelijke ontrouw, eindigde het huwelijk in een scheiding en werd ze afgewezen door de familie. Ten slotte werd ze tot haar dood in Dresden vastgehouden en in 1577 anoniem begraven in de Dom van Meißen.

Volg jouw uitgave van voorkeur
op Facebook:

@aworldofculture

@wellnessmagazine

@stedenmagazine

@wereldvanwandelen

@wereldvoorfietsers

@dreamhotelsworldwide

@leisuretravelmedia.com

Romeo und Julia, David Dawson, Semperoper, november 2022.

A world
of beauty,
art,
and love.

© Semperoper Dresden/Matthias Creutziger

**A WORLD OF
CULTURE**

kunst verrijkt de geest...

100% Mensch. Ohne Wenn und Aber!

Stad van de vrije geest

Ook in de meest welvarende en vooruitstrevende landen van Europa blijft het belangrijk: het borgen van ruimte voor de vrije geest en om te kunnen zijn wie je bent. *Christopher Street Day* in Dresden is een monument wat dit aangaat. Vol overtuiging staat de stad open om alle ruimte te bieden aan de LGBTQIA+ gemeenschap, de emancipatie en de rol in onze maatschappij. '100% Mensch. Ohne Wenn und Aber!', stelt de slogan. Het is een feest voor iedereen, immers een flinke vleug extravagant doet elk mens goed ...

Staatliche
Kunstsammlungen
Dresden

5 JAHRHUNDERTE MÜNZKABINETT DRESDEN

ZUR GESCHICHTE EINER SAMMLUNG

WWW.MUENZKABINETT.SKD.MUSEUM

FIVE CENTURIES OF THE DRESDEN MÜNZKABINETT

THE HISTORY OF A COIN COLLECTION

Extravagant Dresden: Venetiaans Carnaval

Het past perfect bij deze Barokke stad, haar historie en de Dresdners zelf: een jaarlijks Venetiaans Carnaval evenement aan de Elbe. Naar een lange traditie van een Italiaans-Venetiaans carnaval aan het keurvorstelijk hof van Dresden. In februari is iedereen welkom om zich onder te dompelen en te kleden in de meest sprekende Barokke kledij en om te genieten van Dresden's extravagante kant.

Venetiaans carnaval in Dresden: dé match

De Initiator Bernd Hoffmann: “Al bij verschillende gelegenheden flaneerden Barok geklede dames en heren door Dresden. Meestal vertoonden ze het hof van keurvorst August der Starke. In 2019 werd de pompeuze prinselijke bruiloft van 1719 nagespeeld, bijvoorbeeld. Weer werd duidelijk: Dresden is gebouwd als podium. Dresdner liefhebbers van Barokke levensvreugde en galante gewaden waren enthousiast”. Conclusie: het *Elbvenezianischer Carnaval* past de stad als een jas. Aanrader voor een bezoek in 2024. Als toeschouwer, of liever nog als deelnemer.

www.elbvenezianischercarneval.de

VENETIAANS CARNAVAL DRESDEN

10 februari 2024

Culinair en outdoor genieten rondom Dresden

De cultuurmetropool Dresden is niet enkel een ideale bestemming voor liefhebbers van kunst, architectuur en theater van wereldklasse, de stad ligt tevens in een natuurrijke omgeving die de keurvorsten al veel goeds bracht. Aan beide zijden van de Elbe is Dresden 'ingesloten' door de groene *Saksische wijnstraat*. Markante wijnhellingen bieden heerlijke wandelingen en uitgepeilde wandelroutes. Bijvoorbeeld rond Moritzburg, Meissen, Dresden, Weinböhla en Radebeul. Terug naar Dresden kan prima met het openbaar vervoer of met een raderenstoomschip op de Elbe.

Schloss Moritzburg is het 'kasteel van Assepoester', haar muiltje staat nog op de palestrap. Een tocht per paard en wagen door het *Kulturlandschaft Moritzburg* is aan te bevelen. De stoomtrein van de *Lößnitzgrundbahn* beweegt zich sierlijk over het spoortraject door het dal. Dan de namiddag in Meissen om het schitterende porseleinmerk te bewonderen -het huis heeft een interessant museum- en weldadig te dineren met uitzicht rond de Dom van Meissen ...

Dresden.
Elbland.

Saksische Wijnwandelweg

Tussen Pirna en Diesbar-Seußlitz loopt de Saksische Wijnwandelweg (totaal 90 km). Zij voert langs de fraaie oevers en het dal van de Elbe. Hier worden al 850 jaar heerlijke wijnen gemaakt. De 2020 *Gewürztraminer VDP* van *Weingut Klaus Zimmerling*, nabij Schloss Pillnitz, is niets minder dan een ode voor al het goede; een pracht van een wijn. *Weinguts Hoflössnitz* heet haar klanten welkom met tour en proeverij, en bij goed weer is zeker 'Mittagsimbiss' een aanrader. Bekijk hier zeker het prachtige *Lusthaus*, waar August der Starke, zijn vrouw en hun gezelschap menig uurtjes vertier hadden. De muur- en plafondschilderingen zijn prachtig, evenals het verwarmings-systeem. Keurvorstelijk bloed diende immer verwarmd te zijn, niet waar. *Schloss Wackerbarth*, een sierlijk wijngoed, stelt op haar website zelfs: *wilkommen im Reich der Sinne*. Laat het u welgevalen.

Het 'Hinterland' van Dresden biedt dus een inspiratie aan verleidingen. Mis de kans niet om de Erdbeer-Aronia jam of de zoete rode wijn te proeven van *Hofmanufaktur Meissner Blick*. Het is een prima gedachte om een dag outdoor te zijn en dat biedt weer al het recht om zich onder te dompelen in de prachtige wijnen van Elbland en haar cuisine ...

www.visit-dresden.travel
www.elbland-dresden.de
www.meissen.com
www.erlebniswelt-meissen.com
www.hofloessnitz.de
www.schloss-wackerbarth.de
www.loessnitzgrundbahn.de
www.weingut-zimmerling.de
www.schloss-moritzburg.de
www.kulturlandschaft-moritzburg.de
www.hofmanufaktur-meissner-blick.de

Tegelwand

MEISSEN
est. 1710

colofon

Hoofdredactie
Art Direction
Vormgeving
DTP
Redactie
Tekst en fotografie

Don Muschter, Christina Angela Thomas
Leisuretravelmedia.com
LTM Design
LTM Design
Don Muschter, Thomas Feriks
Christina Angela Thomas, Don Muschter, Dresden Marketing,
Schloesserland Sachsen, Matthias Creutziger, Robert Witsen,
Walter Möbius, Friedrich en Otilie Brockmann, Werner
Frost, Klaus Gigga, Jubal Battisti, Bernd Hoffmann, Ludwig
Olah, W. Reichardt, Matthias Creutziger, Jurgen Karpinski,
David Brandt, Sylvio Dittrich, Christoph Münch, Carlo
Böttger, Herbert Jaeger

Met medewerking van Dresden Marketing GmbH, Greencitytrip.nl, Bilderberg
Bellevue Hotel Dresden, Witsen Communicatie, Swiss,
Staatliche Kunstsammlungen Dresden (SKD), Semperoper
Dresden Sächsische Staatstheater, Staatsoper und Staats
schauspiel Dresden, Elbvenezianischer Carneval
Uitgever Leisuretravelmedia.com - editors@leisuretravelmedia.com
Website www.leisuretravelmedia.com

www.visit-dresden.travel

Dresden.
Elbland.

